

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Όλες οι τελευταίες εξελίξεις (με βάση τον Ν.4110/2013)

Επιμέλεια : ΛΙΟΝΑΚΗ ΑΝΤΩΝΙΑ (Α.Μ :8818)
Επιβλέπων Καθηγητής : ΤΡΙΑΡΧΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	σελ 4
----------------	-------

ΜΕΡΟΣ 1^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ**

1.1 Αντικείμενο του φόρου.....	σελ 6
1.2 Υποκείμενο του φόρου.....	σελ 6
1.3 Χρόνος επιβολής του φόρου.....	σελ 7
1.4 Εισόδημα και εξεύρεση του.....	σελ 7
1.5 Φορολογία εισοδημάτων των συζύγων και ανήλικων τέκνων.....	σελ 8
1.6 Υπόχρεοι στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.....	σελ 8
1.7 Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο.....	σελ 9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ**ΔΗΛΩΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ**

2.1 Εισαγωγή.....	σελ 10
2.2 Εισοδήματα από ακίνητα.....	σελ 10
2.2.1 Εισόδημα και απόκτηση του.....	σελ 10
2.2.2 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων.....	σελ 11
2.2.3 Ακαθάριστο εισόδημα.....	σελ 11
2.2.4 Καθαρό εισόδημα.....	σελ 13
2.2.5 Συμπληρωματικός φόρος από εκμίσθωση ακινήτων.....	σελ 14
2.3 Εισόδημα από κινητές αξίες.....	σελ 15
2.3.1 Εισόδημα και απόκτηση του.....	σελ 15
2.3.2 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων.....	σελ 16
2.3.3 Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος.....	σελ 16
2.3.4 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα κινητών αξιών.....	σελ 17
2.4 Εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις.....	σελ 17
2.4.1 Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος.....	σελ 17
2.4.2 Ακαθάριστο εισόδημα εμπορικών επιχειρήσεων.....	σελ 18
2.4.3 Λογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.....	σελ 19
2.4.4 Εξωλογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος.....	σελ 20
2.4.5 Ειδικές Περιπτώσεις Φορολόγησης Εταιρειών.....	σελ 21
2.5 Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.....	σελ 22
2.5.1 Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος.....	σελ 22
2.5.2 Αντικειμενικός προσδιορισμός γεωργικού εισοδήματος.....	σελ 23
2.5.3 Υπολογισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος.....	σελ 23
2.5.4 Εκπτώσεις και απαλλαγές του εισοδήματος από γεωργικές επιχειρήσεις.....	σελ 24
2.6 Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.....	σελ 25
2.6.1 Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος.....	σελ 25
2.6.2 Καθαρό εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών.....	σελ 26
2.6.3 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.....	σελ 26
2.7 Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών.....	σελ 28
2.7.1 Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος.....	σελ 28
2.7.2 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα.....	σελ 29

2.7.3 Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος.....σελ 29	σελ 29
2.7.4 Παρακράτηση φόρου στις αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών.....σελ 30	σελ 30
2.7.5 Τέλος επιτηδεύματοςσελ 31	σελ 31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

3.1 Αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες.....σελ 32	σελ 32
3.1.1 Περιπτώσεις αμφισβήτησης δαπανών διαβίωσης.....σελ 34	σελ 34
3.2 Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.....σελ 35	σελ 35
3.3 Μη εφαρμογή υπολογισμού εισοδήματος βάση αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών.....σελ 35	σελ 35
3.4 Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής.....σελ 36	σελ 36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

4.1 Υπολογισμός φόρου με βάση την κλίμακα μισθωτών / συνταξιούχων – Μειώσεις φόρου μισθωτών / συνταξιούχων λόγω δαπανών απόκτησης αγαθών και υπηρεσιώνσελ 37	σελ 37
4.1.1 Υπολογισμός φόρου με βάση την κλίμακα μισθωτών / συνταξιούχων.....σελ 37	σελ 37
4.1.2 Μειώσεις φόρου μισθωτών / συνταξιούχων λόγω αποδείξεων δαπανών.....σελ 37	σελ 37
4.1.3 Κατηγορίες αποδείξεων δαπανών για την κάλυψη του 25% του εισοδήματος.....σελ 39	σελ 39
4.2 Συνολικός φόρος φυσικών προσώπων.....σελ 39	σελ 39
4.2.1 Μειώσεις φόρου για όλα τα φυσικά πρόσωπα.....σελ 39	σελ 39
4.3 Επιπλέον φόρος για το σύνολο των εισοδημάτων – «Ειδική εισφορά αλληλεγγύης» στα φυσικά πρόσωπα.....σελ 40	σελ 40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Παράδειγμα Φυσικών προσώπωνσελ 42	σελ 42
---	--------

ΜΕΡΟΣ 2^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο: ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

6.1 Φορολογία κληρονομιώνσελ 45	σελ 45
6.1.1 Κατάταξη φορολογουμένων-φορολογικές κλίμακεςσελ 45	σελ 45
6.2 Δωρεές – γονικές παροχέςσελ 47	σελ 47
6.2.2 Μεταβίβαση περιουσίας από επικαρπία ή υψηλή κυριότητασελ 48	σελ 48
6.2.3 Απαλλαγές από τον φόρο δωρεών, γονικών παροχώνσελ 48	σελ 48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

Συμπεράσματασελ 49	σελ 49
--------------------------	--------

Παράρτημα

Αυτοέλεγχος εμπορικών επιχειρήσεων- Προϋποθέσεις- Διαδικασίες.....σελ 51	σελ 51
--	--------

<u>Βιβλιογραφία</u>σελ 54	σελ 54
---------------------------------	--------

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων καθορίζεται από το Ν.Δ. 3323/55 το οποίο ισχύει σήμερα με αρκετές συμπληρώσεις και τροποποιήσεις του Ν.3842/2010 και με τον πιο πρόσφατο Ν.4110/2013 (ΦΕΚ Α 17/23-1-2013), με τίτλο «Ρυθμίσεις στη φορολογία εισοδήματος, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και λοιπές διατάξεις».

Το 2012 ήταν ένα κρίσιμο έτος για την πορεία της Ελληνικής οικονομίας. Η κυβέρνηση έπρεπε να πραγματοποιήσει μια τεράστια προσπάθεια για το νοικοκύρεμα των δημοσίων οικονομικών και να προστατεύσει την αυτονομία των οικονομικών της αποφάσεων, να προοδεύσει μέσα από κανόνες διαφάνειας και δίκαιης αναδιανομής του βάρους και ωφελειών των οικονομικών της. Στόχος της φορολογικής αυτής πολιτικής είναι ένα απλό και δίκαιο φορολογικό πλαίσιο με ενιαίους κανόνες, χωρίς αδικαιολόγητες εξαιρέσεις. Προτεραιότητα είναι η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής γιατί αποτελεί την χειρότερη ίσως μορφή αδικίας μέσα στο φορολογικό μας πλαίσιο, που εμποδίζει τη λειτουργία του κράτους. Οι αλλαγές που φέρνει η αναμόρφωση του φορολογικού πλαισίου δεν πρόκειται να δημιουργήσουν πρόσθετο βάρος στα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, αλλά αντίθετα αποσκοπούν στη δίκαιη ανακατανομή των φορολογικών υποχρεώσεων.

Οι βασικές αλλαγές του νέου φορολογικού πλαισίου που αφορούν το νόμο 4110/2013 έχουν ως εξής :

- Η διεύρυνση της υποχρέωσης υποβολής φορολογικών δηλώσεων,
- Η διεύρυνση της φορολογικής βάσης μέσω του περιορισμού φορολογικών απαλλαγών και εκπτώσεων,
- Η πρόβλεψη της υποχρέωσης δήλωσης τόσο φορολογούμενου, όσο και αφορολόγητου εισοδήματος,
- Η διάκριση μεταξύ εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες και από επιχειρηματική δραστηριότητα,
- Η απλοποίηση της φορολογικής κλίμακας μισθωτών και συνταξιούχων,
- Η εκλογίκευση του φόρου εισοδήματος κεφαλαίου
- Η μείωση των συντελεστών απόσβεσης πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

Η εργασία αυτή είναι χωρισμένη σε δύο μέρη.

Στο **πρώτο μέρος** έκτος από τις βασικές διατάξεις για την επιβολή του φόρου αναφέρεται, ο τρόπος προσδιορισμού με βάση δηλωμένα εισοδήματα και η καθιέρωση του λογιστικού προσδιορισμού. Επίσης, η καθιέρωση ελάχιστου προσδιορισμού αντικειμενικού εισοδήματος με βάση τα χρησιμοποιούμενα στοιχεία και καθορισμένες δαπάνες για όλους του φορολογούμενους, καθώς και η νέα φορολογική κλίμακα προσαρμοσμένη στις ανάγκες της κοινωνίας, και τέλος η καθιέρωση του συστήματος αποδείξεων δαπανών και οι μειώσεις φόρου που παρέχονται με βάση κοινωνικά κριτήρια. Και τέλος παρουσιάζεται ένα ολοκληρωμένο παράδειγμα φυσικών προσώπων, για την καλύτερη κατανόηση συμπλήρωσης της φορολογικής δήλωσης

Στο **δεύτερο μέρος** αναφέρεται η φορολογία κεφαλαίου και οι νέες φορολογικές κλίμακες κληρονομιών και γονικών παροχών.

Βασικός στόχος της εργασίας είναι η ευνόητη παρουσίαση των βασικών σημείων της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, ώστε να μπορεί να την κατανοήσει κάθε αναγνώστης. Ευελπιστώ με την προσπάθεια μου αυτή να επιτευχθεί αυτός ο στόχος.

Για να επιτευχθούν όμως όλα αυτά πρέπει να συνειδητοποιήσουν όλοι οι φορολογούμενοι πολίτες, ότι όσο δεν καταπολεμάμε τη φοροδιαφυγή, θα έχουμε αθέμιτο ανταγωνισμό και βαρύτερη φορολογία.

ΜΕΡΟΣ 1^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

1.1 Αντικείμενο του φόρου

Φόρος επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό από φυσικό πρόσωπο, με την προϋπόθεση να συντρέχουν οι παρακάτω λόγοι.

- Φορολογείται οποιοδήποτε εισόδημα προέκυψε στην Ελλάδα από φυσικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής του φυσικού προσώπου.
- Το εισόδημα που αποκτήθηκε στο εξωτερικό από φυσικό πρόσωπο που κατοικεί στην Ελλάδα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια του.

Το εισόδημα που αποκτάται λοιπόν στην Ελλάδα φορολογείται υποχρεωτικά, ενώ το εισόδημα που αποκτάται στην αλλοδαπή φορολογείται μόνο αν ο εισοδηματίας κατοικεί στην Ελλάδα. Αντικείμενο λοιπόν του φόρου εισοδήματος είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα που απέκτησε κάθε φυσικό πρόσωπο το προηγούμενο οικονομικό έτος.

1.2 Υποκείμενο του φόρου

- Σε φόρο υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο αποκτά εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια και τον τόπο κατοικίας ή διαμονής του. Επίσης ανεξάρτητα από την ιθαγένεια του, σε φόρο υπόκειται κάθε φυσικό πρόσωπο για το εισοδήματά του που προκύπτουν στην αλλοδαπή, εφόσον έχει την κατοικία του στην Ελλάδα.
- Οι έμμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή θεωρείται ότι κατοικούν στην Ελλάδα.
- Σε φόρο υπόκειται και η σχολάζουσα κληρονομιά.
- Σε φόρο υπόκειται επίσης, οι ομόρρυθμες και οι ετερόρρυθμες εταιρείες, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες, οι συμμετοχικές ή αφανείς, καθώς και οι κοινοπραξίες.
- Το εισόδημα από τόκους καταβληθέντες ή πιστωθέντες από κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα.
- Το εισόδημα από μερίσματα ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από ανώνυμες εταιρείες με έδρα την Ελλάδα.
- Το εισόδημα από κέρδη ή λοιπά διανεμόμενα ποσά από λοιπές εταιρείες, εκτός ανωνύμων εταιρειών, εφόσον αυτές έχουν έδρα στην Ελλάδα
- Το εισόδημα από την πώληση ακίνητης περιουσίας η οποία βρίσκεται στην Ελλάδα.
- Το εισόδημα από δικαιώματα (royalties) που εισπράττεται από κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα.

1.3 Χρόνος επιβολής του φόρου

Ο φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο εισόδημα που αποκτάται μέσα στο αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος, κατά τις διακρίσεις που ορίζει αυτός ο νόμος.

Για τα φυσικά πρόσωπα η χρονική διάρκεια του οικονομικού έτους αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου και λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε άλλες διατάξεις του παρόντος¹.

1.4 Εισόδημα και εξεύρεσή του (πηγές εισοδήματος)

Φορολογούμενο εισόδημα θεωρείται ότι προκύπτει, όταν υπάρχει περιοδικότητα και διαρκώς εκμεταλλεύσιμη πηγή, όταν αυτό προέρχεται από αντάλλαγμα προσωπικής εργασίας ή από καρπούς περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου κι όχι από κάθε άλλη προσαύξηση της περιουσίας του φορολογούμενου εκτός αν με ειδική διάταξη νόμου, η προσαύξηση αυτής της περιουσίας λογίζεται - για την υπαγωγή της σε φόρο – ως εισόδημα.

Εισόδημα στο οποίο επιβάλλεται φόρος είναι το εισόδημα το οποίο προέρχεται από κάθε άλλη πηγή μετά από την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτηση του.

Το εισόδημα ανάλογα με την πηγή προέλευσης του διακρίνεται σε :

- A-B. Εισόδημα από ακίνητα.
- Γ. Εισόδημα από κινητές αξίες.
- Δ. Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.
- Ε. Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.
- ΣΤ. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.
- Z. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών και από κάθε άλλη πηγή.

Η διάκριση του εισοδήματος σε κατηγορίες είναι σημαντική προκειμένου κάθε κατηγορία να έχει ιδιαίτερη φορολογική μεταχείριση.

Φορολογητέο εισόδημα σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος είναι εκείνο που προκύπτει όταν αφαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα κάθε πηγής οι δαπάνες που έγιναν για την απόκτηση του.

Φορολογητέο Εισόδημα (κάθε πηγής) =

Ακαθάριστο Εισόδημα (κάθε πηγής) - Δαπάνες Απόκτησης εισοδήματος (κάθε πηγής)

Το εισόδημα κάθε πηγής φορολογείται ξεχωριστά με βάση την κλίμακα φορολόγησης κάθε πηγής εισοδήματος. Το άθροισμα των φόρων κάθε πηγής εισοδήματος είναι συνολική φορολογική επιβάρυνση κάθε φυσικού προσώπου.

¹ Ιδιαίτερη περίπτωση για το χρόνο επιβολής φόρου, ισχύει για τις παρακάτω εταιρείες (ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, δημόσιες, δημοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα, συνεταιρισμούς που έχουν συσταθεί νόμιμα, αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρείας, καθώς και τους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων, ημεδαπές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες και ευρωπαϊκές εταιρείες) στις οποίες, η διαχειριστική περίοδος μπορεί να λήγει μέσα στο χρονικό διάστημα από την 1^η Αυγούστου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους μέχρι την 31^η Ιουλίου του οικείου οικονομικού έτους.

1.5 Φορολογία εισοδημάτων των συζύγων και των ανήλικων τέκνων.

α. Οι σύζυγοι είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν κοινή δήλωση των εισοδημάτων τους, στα οποία όμως ο φόρος υπολογίζεται χωριστά για το εισόδημα του κάθε ενός συζύγου. Σε αυτή την περίπτωση, το τυχόν αρνητικό αποτέλεσμα του εισοδήματος του ενός συζύγου δεν συμψηφίζεται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου.

β. Το εισόδημα του ενός συζύγου, το οποίο προέρχεται από επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο, προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου συζύγου και φορολογείται στο όνομά του.

γ. Όταν τα ανήλικα τέκνα αποκτούν εισόδημα, τότε αυτό προστίθεται στο εισόδημα του γονέα που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα και φορολογείται στο όνομα του. Στην περίπτωση που οι γονείς έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος τότε το εισόδημα του ανήλικου τέκνου προστίθεται στο εισόδημα του πατέρα και φορολογείται στο όνομα του. Αν τώρα ο υπόχρεος γονέας δεν έχει τη γονική μέριμνα, το εισόδημα προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου γονέα και φορολογείται στο όνομα του.

δ. Το ανήλικο τέκνο, έχει δική του φορολογική υποχρέωση όταν τα εισοδήματα του προκύπτουν από:

- 1) την παροχή προσωπικής εργασίας του ανήλικου τέκνου, με σχέση εξαρτημένης ή ανεξάρτητης εργασίας ή μίσθωσης έργου,
- 2) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από κληρονομιά,
- 3) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από χαριστικές παροχές, εκτός από εκείνα που προέρχονται από χαριστικές παροχές γονέα του.
- 4) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από χαριστικές παροχές, που έγιναν σε αυτό από γονέα του, ο οποίος έχει αποβιώσει κατά το χρόνο που προκύπτει το εισόδημα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία,
- 5) συντάξεις που απονεμήθηκαν στο ανήλικο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα ή της μητέρας του και
- 6) περιουσιακά στοιχεία που με βάση δικαστική απόφαση περιέχονται στο ανήλικο, ως υποκατάστατα δηλαδή, στη θέση τους αγοράζονται στο όνομα του ανήλικου άλλα περιουσιακά στοιχεία.
- 7) εισόδημα από εμπορική, γεωργική επιχείρηση ή από ελευθέριο επάγγελμα, το οποίο περιήλθε στον ανήλικο από κληρονομιά.

1.6 Υπόχρεοι στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος

Υποχρέωση να υποβάλλουν φορολογική δήλωση είναι οι ακόλουθοι:

- Κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, έχει υποχρέωση να υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος ακόμη και αν είναι προστατευόμενα μέλη χωρίς εισοδήματα.
- Επίσης υποχρέωση έχουν οι κάτοικοι του εξωτερικού για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα.
- Όποιος προσκληθεί με έγγραφο του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή ο καλούμενος υποχρεούται να υποβάλλει τις οικείες δηλώσεις μέσα σε τριάντα ημέρες από την έκδοση του εγγράφου.

1.7 Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογούμενους

Οι φορολογούμενοι ανάλογα με την οικογενειακή τους κατάσταση έχουν κάποιες ελαφρύνσεις. Οι ελαφρύνσεις είναι ανάλογες με τα πρόσωπα που συνοικούν και τους βαρύνουν και αφορούν μειώσεις από το φόρο του υπόχρεου. Τα πρόσωπα αυτά ορίζονται από το νόμο καθώς και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται να τηρούν όπως η ηλικία, η ιδιότητα, το ύψος του εισοδήματός τους κλπ.

Τα πρόσωπα αυτά που θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο είναι:

1. Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.
2. Τα ανήλικα άγαμα τέκνα.
3. Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τον τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΔΗΛΩΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

2.1 Εισαγωγή

Το εισόδημα κάθε φορολογούμενου μπορεί να υπολογισθεί με δύο τρόπους, τους παρακάτω:

- I. **Με βάση το «Πραγματικό ή δηλωμένο εισόδημα»** με το οποίο και θα ασχοληθούμε σε αυτό το κεφάλαιο. Πραγματικό είναι το εισόδημα που απέκτησε και εισέπραξε ο φορολογούμενος, κατά την περίοδο για την οποία υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης, και προσδιορίζεται βάσει πραγματικών στοιχείων, όπως οι βεβαιώσεις αποδοχών, το εισόδημα που προκύπτει από τα βιβλία της επιχείρησης που εκμεταλλεύεται, τους τόκους καταθέσεων, προσόδους από ενοίκια ακινήτων, και κάθε άλλο εισόδημα, το οποίο προκύπτει από πραγματικά στοιχεία.
- II. **Με τον «τεκμαρτό τρόπο» (χρησιμοποιώντας τις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης)** με τον οποίο ασχολούμαστε στο κεφ. 3.

2.2 Εισόδημα από Ακίνητα

2.2.1 Εισόδημα και απόκτηση του

1. Εισόδημα από ακίνητα είναι αυτό που προκύπτει από κάθε οικονομικό ή κατά περίπτωση γεωργικό έτος, είτε από εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή επίταξη ή έμμεσα από ιδιοκατοίκηση ή ιδιοχρησιμοποίηση ή από παραχώρηση της χρήσης σε τρίτο χωρίς αντάλλαγμα μια ή περισσότερων οικοδομών είτε από εκμίσθωση γαιών. Το εισόδημα αυτό αποκτάται από κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει νόμιμα μεταβιβασθεί σε οριστικό συμβόλαιο ή έχει αποκτηθεί με δικαστική απόφαση ή λόγω χρησικτησίας το δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή νομής ή επικαρπίας ή οίκησης, κατά περίπτωση. Επίσης εισόδημα από ακίνητα αποκτά ο κύριος του εδάφους σε περιπτώσεις ανέγερσης οικοδομής σε έδαφος κυριότητας τρίτου, καθώς και σε περίπτωση επιφανειών και εμφυτεύσεων που διατηρούνται. Τέλος εισόδημα από ακίνητα θεωρείται και η άυλη εμπορική αξία που εισέπραξε ο εκμισθωτής.
2. Για εισόδημα από εκμίσθωση ακινήτων που καταβάλλονται αναδρομικά με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, χρόνος απόκτησης αυτών θεωρείται ο χρόνος στον οποίο ανάγονται τα μισθώματα.
3. Προκείμενου για εκμίσθωση ολόκληρης ή τμήματος οικοδομής μαζί με έπιπλα ή μηχανήματα, στο εισόδημα συνυπολογίζεται και το τυχόν μίσθωμα των συνεκμισθούμενων επίπλων ή μηχανημάτων.
4. Στην έννοια του όρου γαίες, περιλαμβάνονται οι γαίες που καλλιεργούνται ή είναι φυτεμένες, τα δάση και δενδρώδεις εκτάσεις, τα λιβάδια και οι βοσκότοποι, τα μεταλλεία και λατομεία, οι πηγές, οι λίμνες και οι δεξαμενές, τα ιχθυοτροφεία καθώς και κάθε άλλη έκταση γης μαζί με τα στοιχεία που είναι στην επιφάνεια του εδάφους και τις κάθε είδους ύλες που είναι κάτω από αυτό.

2.2.2 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων²

1. Το εισόδημα από γήπεδα, ιδιαίτερα όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως αποθήκες, εργοστάσια ή εργαστήρια ή ως χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων, θεαμάτων, καφενείων, γυμναστηρίων και γενικά για κάθε άλλη χρήση.

2. Η αξία που έχει κατά το χρόνο της ανέγερσής της οι οικοδομή που ανεγέρθηκε με δαπάνες του μισθωτή σε έδαφος του οποίου την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης του εδάφους η οικοδομή παραμείνει στην κυριότητα του εκμισθωτή. Το ετήσιο εισόδημα εξευρίσκεται με διαίρεση του υπολοίπου, που προκύπτει μετά την αφαίρεση του τυχόν ανταλλάγματος, που έχει οριστεί στη σύμβαση για τη μεταβίβαση της κυριότητας της οικοδομής, από την αξία αυτής, κατά το χρόνο της ανέγερσής της, σε μέρη ίσα με τον αριθμό των ετών κατά τα οποία διαρκεί η μίσθωση του εδάφους. Ως αξία της οικοδομής που έχει ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου λαμβάνεται η πραγματική αξία της οικοδομής, η οποία εξευρίσκεται από τα επίσημα βιβλία και λοιπά στοιχεία εκείνου που ανήγειρε την οικοδομή. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία ή αυτά που τηρούνται κρίνονται ανεπαρκή ή ανακριβή, καθώς και σε περίπτωση αμφισβήτησης από τον ενδιαφερόμενο της αξίας που υπολογίστηκε μ' αυτό τον τρόπο, αυτή καθορίζεται ύστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και στη συνέχεια από τα διοικητικά δικαστήρια.

Οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης εφαρμόζονται ανάλογα και για βελτιώσεις ή επεκτάσεις που γίνονται με δαπάνες του μισθωτή σε οικοδομή της οποίας την κυριότητα έχει ο εκμισθωτής, αν μετά τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης της οικοδομής οι βελτιώσεις ή επεκτάσεις παραμένουν στην κυριότητα του εκμισθωτή.

3. Σε περίπτωση υπεκμίσθωσης, αυτό που λαμβάνεται από το μισθωτή.

2.2.3 Ακαθάριστο εισόδημα

Περίπτωση εκμίσθωσης ακινήτου

Ακαθάριστο εισόδημα για οικοδομή που εκμισθώνεται, λαμβάνεται αυτό που έχει συμφωνηθεί, όπως αυτό προκύπτει από το μισθωτήριο συμβόλαιο ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που αποδεικνύει την μίσθωση. Όταν το μίσθωμα είναι δυσαναλόγως κατώτερο σε σχέση με τη

² Εισόδημα από οικοδομές ειδικών περιπτώσεων επίσης θεωρείται:

- Στις περιπτώσεις μισθώσεων διάρκειας μεγαλύτερης από εννέα έτη, για τις οποίες υπάρχει υποχρέωση μεταγραφής, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις οικοδομών που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου, το εισόδημα που αποκτιέται από το μισθωτή ή εμφυτευτή ή από αυτόν που ανήγειρε τα κτίσματα της οικοδομής σε έδαφος κυριότητας τρίτου, είτε άμεσα από υπεκμίσθωση είτε έμμεσα από ιδιοχρησιμοποίηση.

- Σε περίπτωση μεταβίβασης του δικαιώματος της επικαρπίας για ορισμένο χρόνο, ενός ή περισσότερων ακινήτων, σε ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα, το αντάλλαγμα που αποκτά ο κύριος ή ο επικαρπωτής του ακινήτου από την μεταβίβαση αυτή.

Για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος το αντάλλαγμα αυτό διαιρείται σε μέρη ίσα προς τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειας της επικαρπίας. Σε περίπτωση που το αντάλλαγμα αυτό είναι μικρότερο τουλάχιστον κατά 10% από την πραγματική αξία του δικαιώματος της επικαρπίας κατά το χρόνο της μεταβίβασής της, για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος λαμβάνεται η πραγματική αξία της επικαρπίας, διαιρούμενη με μέρη ίσα με τον αριθμό των πραγματικών ετών διάρκειάς της.

- Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται κατόπιν συμφωνίας στον ιδιοκτήτη, νομέα κτλ. δάσους για την παραχώρηση της εκμετάλλευσής του, σε ποσοστό της δασικής παραγωγής, το οποίο υπολογίζεται κατά μονάδα βάρους ή όγκου επί της παραγωγής ή με άλλη παρόμοια αναλογία.

- Το αντάλλαγμα το οποίο σε οποιοδήποτε τρόπο υπολογίζεται και καταβάλλεται κατά συμφωνία ή κατά συνήθεια στον ιδιοκτήτη σε ποσοστό της παραγωγής, για την παραχώρηση της εκμετάλλευσής των γαιών, εφόσον αυτός δε συμμετέχει στις δαπάνες καλλιέργειας ή συγκομιδής των γεωργικών προϊόντων.

- Στις περιπτώσεις των επιφανειών και εμφυτεύσεων, το εισόδημα που αποκτιέται από τον από την εκμίσθωση των γαιών στις οποίες έχει το δικαίωμά του.

- Το αντάλλαγμα που καταβάλλεται για την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση φωτεινών επιγραφών και κάθε είδους διαφημίσεων.

μισθωτική αξία της οικοδομής, ο προσδιορισμός του εισοδήματος που προκύπτει από αυτή γίνεται, αφού αυτή συγκριθεί με άλλες οικοδομές που εκμισθώνονται κάτω από παρόμοιες συνθήκες. Θεωρείται ότι υπάρχει περίπτωση δυσανάλογου μισθώματος, σε σχέση με τη μισθωτική αξία της οικοδομής, όταν η μισθωτική αξία της είναι ανώτερη από το μίσθωμα που δηλώνεται σε ποσοστό 15% τουλάχιστον του μισθώματος αυτού. Όταν η οικοδομή βρίσκεται σε περιοχή στην οποία ισχύει ο αντικειμενικός προσδιορισμός της αξίας του ακινήτου, το εισόδημα από εκμίσθωση της οικοδομής δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 3,5% της αξίας του ακινήτου που εκμισθώνεται και χρησιμοποιείται ως κατοικία³.

Ακαθάριστο εισόδημα για γαίες που εκμισθώνονται, λαμβάνεται αυτό που προκύπτει με βάση τη συμφωνία. Αν το μίσθωμα ή το αντάλλαγμα έχει συμφωνηθεί σε είδος, αυτό αποτιμάται σε χρήμα, με βάση τη μέση τιμή χονδρικής πώλησης του είδους αυτού, κατά το χρόνο και στον τόπο παραγωγής του⁴.

Αν το δηλούμενο εισόδημα από εκμίσθωση γεωργικής γης ή το τεκμαρτό μίσθωμα από δωρεάν παραχώρηση προς οποιοδήποτε τρίτο εκτός των συζύγων, είναι μικρότερο του προσδιοριζόμενου με την αντικειμενική μέθοδο προσδιορισμού καθαρού γεωργικού εισοδήματος (άρθρο 42 ΚΦΕ), για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων λαμβάνεται υπόψη το μίσθωμα που προσδιορίζεται αντικειμενικά. Αν το μίσθωμα που συμφωνήθηκε ή δηλώθηκε είναι ανώτερο του προσδιοριζόμενου με τη αντικειμενική μέθοδο, για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων λαμβάνεται υπόψη το δηλωθέν.

Σε περίπτωση δωρεάν παραχώρησης γαιών, από ιδιοκτήτη πατέρα σε τέκνο για καλλιέργεια, δημιουργείται υποχρέωση δήλωσης τεκμαρτού εισοδήματος, από τον ιδιοκτήτη πατέρα.

Ανάλογα ισχύει και σε άλλες περιπτώσεις δωρεάν παραχώρησης γαιών π.χ. από αδελφό σε αδελφό κλπ. Εξαιρετικά όμως στην περίπτωση δωρεάν παραχώρησης γαιών από ιδιοκτήτες γονείς άνω των 65 ετών στα τέκνα τους, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, για καλλιέργεια, δεν δημιουργείται υποχρέωση δήλωσης τεκμαρτού εισοδήματος από τους ιδιοκτήτες γονείς.

Τεκμαρτός υπολογισμός εισοδήματος από ακίνητο

Ο τεκμαρτός υπολογισμός εισοδήματος από ακίνητο, βασίζεται στην παραδοχή ότι το εισόδημα από ακίνητο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 3,5% της αξίας του ακινήτου⁵ και υπολογίζεται βάση των παρακάτω:

³ Ο φορολογούμενος μπορεί να αμφισβητήσει τον καθορισμό της μισθωτικής αξίας του ακινήτου, εφόσον από εξαιρετικούς λόγους που ανάγονται αποκλειστικά στους παράγοντες που επηρεάζουν τη μισθωτική αξία του, αυτή είναι μικρότερη από το 3,5% της αξίας του ακινήτου. Η επίκληση των λόγων αυτών, καθώς και η προσαγωγή των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων γίνεται με την προσφυγή η οποία ασκείται από το φορολογούμενο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικείου οικονομικού έτους.

⁴ Αν δεν προσάγεται συμφωνητικό ή άλλο στοιχείο που αποδεικνύει τη συμφωνία ή όταν το μίσθωμα που συμφωνήθηκε σε χρήμα ή σε είδος είναι δυσανάλογως κατώτερο από τη μισθωτική αξία των γαιών ή όταν η εκμετάλλευση των γαιών παραχωρήθηκε σε τρίτο χωρίς αντάλλαγμα, το ακαθάριστο εισόδημα εξευρίσκεται με σύγκριση των γαιών με άλλες γαίες που εκμισθώνονται κάτω από παρόμοιες συνθήκες. Θεωρείται ότι υπάρχει περίπτωση δυσανάλογου μισθώματος σε σχέση με τη μισθωτική αξία των γαιών, κάθε φορά που η μισθωτική αξία είναι ανώτερη του συμφωνημένου μισθώματος κατά 25% του μισθώματος αυτού.

⁵ **Για τον υπολογισμό της αξίας της ιδιοκατοικούμενης οικοδομής, λαμβάνεται το γινόμενο των εξής παραγόντων:**
 α) Της κύριας επιφάνειας της οικοδομής, στην οποία προστίθεται ποσοστό 20% της επιφάνειας της αποθηκειακών χώρων και χώρων στάθμευσης, που τυχόν υπάρχουν στην οικοδομή. Προκειμένου για ιδιοκατοικία σε μονοκατοικία στην επιφάνειά της περιλαμβάνεται και η τυχόν επιφάνεια λεβητοστασίου και κλιμακοστασίου. Σε ότι αφορά ιδιοκατοικούμενη οικοδομή που αποτελείται από περισσότερους του ενός ορόφους με ενιαία λειτουργική ενότητα, στην επιφάνειά της περιλαμβάνεται το άθροισμα των επιφανειών όλων των ορόφων. Αν στην ιδιοκατοικούμενη οικοδομή υπάρχει συνιδιοκτησία μόνο μεταξύ των δύο συζύγων ή μεταξύ αυτών και των ανήλικων τέκνων τους, για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού της εισοδήματος λαμβάνεται υπόψη η συνολική επιφάνεια.

1. Αντικειμενική αξία ακινήτου = Επιφάνεια(τ.μ.) * Τιμή ζώνης ή Αντικειμενική αξία εκκίνησης * Συντελεστή παλαιότητας * Διορθωμένο συντελεστή

2. Ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα = Αντικειμενική αξία ακινήτου * 3,5%

2.2.4 Καθαρό εισόδημα

Από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα για να προκύψει το καθαρό εισόδημα εκπίπτει:

Ποσοστό 5% για αποσβέσεις σε οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οικοτροφεία σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, ξενοδοχεία, νοσοκομεία ή κλινικές και **ποσοστό 3%** για οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις⁶.

β) Της τιμής ζώνης για τις περιοχές που ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ή της τιμής εκκίνησης για ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές εκτός αντικειμενικού συστήματος, όπως αυτές προσδιορίζονται στις διατάξεις της φορολογίας κεφαλαίου και ισχύουν την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

γ) Του διορθωτικού συντελεστή, ο οποίος ορίζεται ανάλογα με την τιμή ζώνης ή εκκίνησης ακινήτου ορίζεται ως ακολούθως:

Τιμή ζώνης ή εκκίνησης για κάθε τμ	Συντελεστής
Μέχρι 440€	1,10
Πάνω από 440 έως 734€	1,20
Πάνω από 734 έως 1.174€	1,30
Πάνω από 1.174€	1,40

δ) Του συντελεστή παλαιότητας, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά στην φορολογία κεφαλαίου για τον προσδιορισμό της αξίας των κτιρίων με βάση την τιμή ζώνης. Συντελεστές παλαιότητας που ισχύουν σήμερα για τον προσδιορισμό της αξίας των κτιρίων με βάση την τιμή ζώνης είναι:

1 έως 5 χρόνια	0,90
6 έως 10 χρόνια	0,80
11 έως 15 χρόνια	0,75
16 έως 20 χρόνια	0,70
21 έως 25 χρόνια	0,65
26 και πάνω χρόνια	0,60

Η παλαιότητα αρχίζει να ισχύει μετά την πάροδο διετίας από την ημερομηνία έκδοσης ή αναθεώρηση της οικοδομικής άδειας. Ο χρόνος έκδοσης ή αναθεώρησης της οικοδομικής άδειας υπολογίζεται ολόκληρος στην παλαιότητα, αν η έκδοση ή αναθεώρηση γίνει μέσα στο πρώτο εξάμηνο. Αντίθετα, ο χρόνος έκδοσης ή αναθεώρησης της οικοδομικής άδειας, δεν υπολογίζεται καθόλου στην παλαιότητα, αν η έκδοση ή αναθεώρηση γίνει μέσα στο δεύτερο εξάμηνο. Σε περίπτωση που η ιδιοκατοικούμενη οικοδομή αποτελείται από περισσότερους από ενός ορόφους, με διαφορετική παλαιότητα ο καθένας, για τον υπολογισμό του τεκμαρτού εισοδήματος λαμβάνεται ο ίδιος συντελεστής παλαιότητας για όλο το κτίριο. Ο συντελεστής αυτός είναι ο παλαιότερος

Εάν η ιδιοκατοίκηση αρχίζει ή τελειώνει ενδιάμεσα του έτους σε μη ακέραιους μήνες, τότε ιδιοκατοίκηση μέχρι 15 μέρες δεν υπολογίζεται, ενώ ιδιοκατοίκηση από 16 μέρες και πάνω λαμβάνεται ως ολόκληρος μήνας. Για εξοχικές δευτερεύουσες κατοικίες υπολογίζεται ιδιοκατοίκηση για 3 μήνες το έτος.

⁶ Για την ολική ή μερική ανακατασκευή αρχιτεκτονικών κτιρίων ή κτισμάτων με τις νέες διατάξεις αυξάνονται κατά 25% ο ισχύων συντελεστής απόσβεσης 5% όταν η ανακατασκευή γίνεται σε κατοικία, οικοτροφείο, σχολείο, φροντιστήριο, αίθουσα κινηματογράφου, θεάτρου, ξενοδοχείου, νοσοκομείου ή κλινικής, και κατά 15% ο ισχύων συντελεστής 3% για τα λοιπά είδη

Το ποσό που απομένει, μετά τις προαναφερόμενη έκπτωση λόγω αποσβέσεων αποτελεί το καθαρό εισόδημα από ακίνητα, και φορολογείται βάση της παρακάτω κλίμακας.

Κλίμακα φορολόγησης εισοδήματος Ακινήτων

Κλίμακα εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλίμακας	Σύνολο	
			Εισόδημα	Φόρος
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
12.000	10%	1.200	12.000	1.200
Υπερβάλλον	33%			

2.2.5 Συμπληρωματικός φόρος από εκμίσθωση ακινήτων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3842/2010, επιβάλλεται ένας επιπλέον συμπληρωματικός φόρος πάνω στο ακαθάριστο ποσό του εισοδήματος από ακίνητα. Ο φόρος υπολογίζεται βάση των παρακάτω :

- 1,5% επί του εισοδήματος από εκμίσθωση ακινήτων μέχρι 300 τ.μ.(+55% του φόρου ως προκαταβολή)
- 3% επί του εισοδήματος από εκμίσθωση ακινήτων άνω των 300 τ.μ. (+55% του φόρου ως προκαταβολή).
- 3% επί του εισοδήματος από εκμίσθωση επαγγελματικών χώρων ανεξαρτήτως τ.μ. (+55% του φόρου ως προκαταβολή).

Παραδείγματα φορολόγησης εισοδήματος από εκμίσθωση ακινήτων

Παράδειγμα 1 :

Φορολογούμενος έχει 2 ακίνητα και εισπράττει συνολικό εισόδημα από αυτά 8.400 ευρώ το έτος.

Τότε ο φόρος που θα χρειαστεί να πληρώσει σύμφωνα με την κλίμακα ακινήτων θα είναι: 8.400 * 10% = 840 ευρώ.

Παράδειγμα 2 :

Ο Κ. ιδιοκτήτης οικοπέδου το εκμισθώνει στον Β. για 15 χρόνια με την συμφωνία να ανεγείρει οικοδομή αξίας 40.000.000€ που στην λήξη της δεκαπενταετίας θα περιέλθει στον Κ. αντί του ποσού των 10.000.000€. Ο Β ανέγειρε την οικοδομή από όπου εισπράττει ετησίως 4.000.000 από την ενοικίαση διαμερισμάτων.

οικοδομών κατά το διάστημα που διαρκούν οι εργασίες και για 4 ακόμη έτη μετά το πέρας των εργασιών. Η συνολική διάρκεια της απαλλαγής με την εφαρμογή των συντελεστών αυτών δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 8 έτη.

Εισόδημα Κ.

$$40.000.000 - 10.000.000 = 30.000.000$$

$$30.000.000 / 15 = 2.000.000 \rightarrow 2.000.000 * 3\% (\text{αποσβέσεις}) = 60.000$$

Άρα το φορολογητέο εισόδημα του Κ είναι $2.000.000 - 60.000 = 1.940.000\text{€}$ ετησίως.

Ετήσιος φόρος: $(12.000 * 10\%) + (1.928.000 * 33\%) = 1.200 + 636.240 = \mathbf{637.440\text{ €}}$

Εισόδημα Β.

Ενοίκια ετησίως: 4.000.000

Μείον το ποσό που αναλογεί στον Κ $\rightarrow 4.000.000 - 2.000.000 = 2.000.000$

Μείον 5% αποσβέσεις $\rightarrow 2.000.000 * 5\% = 100.000$

Άρα το φορολογητέο εισόδημα του Β είναι $4.000.000 - 2.100.000 = 1.900.000$

Ετήσιος φόρος: $(12.000 * 10\%) + (1.888.000 * 33\%) = 1.200 + 623.040 = \mathbf{624.240\text{ €}}$

Παράδειγμα 3:

Κατοικία με εμβαδό 180 τμ με αποθήκη 25 τμ βρίσκεται σε περιοχή με τιμή ζώνης 1.174€ ανά τμ. Η οικοδομική άδεια έχει εκδοθεί πριν 20 έτη. (Να ευρεθεί με τεκμαρτό προσδιορισμό)

Λύση

Εμβαδόν κατοικίας 180 τμ + $(25 * 20\%) = 185$ τμ

Τιμή ζώνης 1.174€ \rightarrow διορθωτικός συντελεστής 1,30

Παλαιότητα 20 έτη – 2 έτη (η παλαιότητα ισχύει μετά την πάροδο διετίας από την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας) άρα 18 έτη με συντελεστή παλαιότητας 0,70.

Αντικειμενική αξία $\rightarrow 185 * 1.174 * 1,30 * 0,70 = 197.642,90$

Ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα $\rightarrow 197.642,90 * 3,5\% = \mathbf{6.917,50}$

Ετήσιος φόρος : $6.917,50 * 10\% = \mathbf{691,75\text{ €}}$

2.3 Εισόδημα από Κινητές Αξίες**2.3.1 Εισόδημα και η απόκτησή του**

Εισόδημα από κινητές αξίες είναι αυτό που αποκτάται κάθε οικονομικό έτος από κάθε δικαιούχο κινητών αξιών και αυτό προκύπτει:

1. Από μερίσματα και τόκους ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, ομολογιών και χρεογράφων γενικά του Ελληνικού Δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ημεδαπών επιχειρήσεων κάθε είδους, καθώς και από αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και εκτός μισθούς αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ανώνυμων εταιριών.
2. Από μερίσματα και τόκους των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης.
3. Από τόκους κάθε τίτλους έντοκης κατάθεσης τοις μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε τίτλου χρεωστικού με υποθήκη, ενέχυρο ή όχι, από εκείνους που δεν περιλαμβάνονται στις προηγούμενες περιπτώσεις. Ομοίως, το εισόδημα από τόκους που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.
4. Από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και η πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων από την εξαγορά μεριδίων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης.
5. Από τα κέρδη ανώνυμων εταιριών που διανέμονται με τη μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.
6. Από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων για ασφαλίσεις ζωής.

2.3.2 Εισόδημα ειδικών περιπτώσεων

Ως εισόδημα από κινητές αξίες λογίζονται και εισοδήματα ειδικών περιπτώσεων, όπως:

1. Το εισόδημα που προέρχεται από αποθεματικά ανώνυμων εταιριών τα οποία διανέμονται ή κεφαλαιοποιούνται με οποιοδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε χρόνο, ανεξάρτητα αν η διανομή τους γίνεται σε χρήμα ή σε ακίνητα ή σε κινητά ή σε άλλες αξίες.
2. Το ποσό που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρίας, κατά την εξαγορά τους από αυτή.
3. Κάθε δάνειο που συνομολογείται μεταξύ ιδιωτών ή παρέχεται από εταιρία προς τα μέλη της ή τρίτους, λογίζεται ότι συνάπτεται με ελάχιστο επιτόκιο αυτό που ισχύει για τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου τρίμηνης διάρκειας, κατά το χρόνο σύναψης του δανείου. Όταν στο χρόνο σύναψης του δανείου δεν έχουν εκδοθεί έντοκα γραμμάτια τρίμηνης διάρκειας, λαμβάνεται το επιτόκιο της τελευταίας έκδοσης, προ του δανείου.
4. Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές, οι τόκοι από τις αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων και οι προκύπτοντες τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή του πιστωθέντος τμήματος δεν λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες, αλλά ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, με την προϋπόθεση ότι, αυτός που αποκτά το εισόδημα αυτό ασκεί εμπορική γενικά επιχείρηση στην Ελλάδα ή, προκειμένου για αλλοδαπό, ότι αυτός έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι τόκοι προέρχονται από εργασίες της μόνιμης αυτής εγκατάστασης. Επίσης ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λογίζονται και οι παραπάνω τόκοι που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.
5. Παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά παροχές χρηματικής αποτιμήσεως, που γίνονται από ημεδαπή ανώνυμη εταιρία χωρίς νόμιμη ή συμβατική, για το σκοπό αυτόν, υποχρέωση προς διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους ή προέδρους μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντές και γενικά προς πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν νόμιμα αυτή, λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες των ανωτέρω προσώπων, με την προϋπόθεση ότι έχουν βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσεως της οικείας διαχειριστικής χρήσης.

2.3.3 Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από κινητές αξίες θεωρείται:

- Για τα κέρδη που διανέμονται από τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες με τη μορφή μερισμάτων, προμερισμάτων, αμοιβών και ποσοστών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, σε διευθυντές (εκτός μισθούς) και αμοιβών στο εργατούπαλληλικό προσωπικό τους, είναι ο χρόνος έγκρισής τους από την τακτική συνέλευση των μετόχων.
- Για τους τόκους που εισπράττουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων και προνομιούχων μετοχών ημεδαπών ανώνυμων εταιριών, είναι ο χρόνος έγκρισής τους από την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων.
- Για τους τόκους που προέρχονται από ομολογίες και χρεόγραφα του Ελληνικού Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., ημεδαπών επιχειρήσεων πάσης φύσεως, είναι ο χρόνος που έχει οριστεί για την έναρξη της εξαργύρωσης των τοκομεριδίων.
- Για τα μερίσματα και τόκους από ιδρυτικούς τίτλους που προέρχονται από την αλλοδαπή είναι ο χρόνος εξαργύρωσης ή εισπραξής τους.
- Για όλους τους τόκους γενικά είναι ο χρόνος που καθίστανται ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί εκτός των παραπάνω περιπτώσεων.

- Για τους τόκους που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση και οι οποίοι αποτελούν εισόδημα από κινητές αξίες είναι για τους δικαιούχους ο χρόνος καταβολής τους από τον οφειλέτη εις βάρος του οποίου εκδικάσθηκαν, ή ο χρόνος πίστωσής τους στα βιβλία του.
- Για τα ημεδαπά αμοιβαία κεφάλαια, είναι ο χρόνος έγκρισής τους από την ανώνυμη εταιρία διαχείρισεως, ενώ των κερδών που προέρχονται από αμοιβαία κεφάλαια αλλοδαπής είναι ο χρόνος είσπραξής τους.
- Για εισοδήματα προερχόμενα από διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ανωνύμων εταιριών και τα ποσά που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρίας, κατά την εξαγορά τους, χρόνος κτήσης είναι ο χρόνος έγκρισής τους από τη γενική συνέλευση των μετόχων.
- Για τα εισοδήματα από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών παραγώγων είναι ο χρόνος λήξης της σύμβασης.
- Για τα μερίσματα των μετόχων είναι ο χρόνος επικύρωσης από τη τακτική γενική συνέλευση.
- Για τα εισοδήματα που προέρχονται από παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά παροχής χρηματικής αποτιμήςεως που γίνονται από ημεδαπή ανώνυμη εταιρία, χωρίς νόμιμη ή συμβατική υποχρέωση προς πρόσωπα τα οποία την εκπροσωπούν νόμιμα και από αμοιβές και αποζημιώσεις μελών Δ.Σ. ανώνυμης εταιρίας που δεν προέρχονται από τη διάθεση των κερδών αλλά καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης, αφαιρούμενες από τα ακαθάριστα έσοδα της εταιρίας.

2.3.4 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα κινητών αξιών

Το εισόδημα που προκύπτει από τις παραπάνω περιπτώσεις αποτελεί το ακαθάριστο εισόδημα από κινητές αξίες. Από το εισόδημα αυτό εκπίπτει κάθε φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, που βαρύνει αυτό το εισόδημα. Το ποσό που απομένει, μετά τις εκπτώσεις αποτελεί το καθαρό εισόδημα από κινητές αξίες.

Το συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει από κινητές αξίες υπόκεινται σε φορολόγηση σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα εισοδήματος :

Κλίμακα φορολόγησης εισοδήματος από Κινητές Αξίες

Κλίμακα εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλίμακας	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
25.000	22%	5.500	25.000	5.500
17.000	32%	5.440	42.000	10.940
Υπερβάλλον	42%			

2.4 Εισόδημα από Εμπορικές Επιχειρήσεις

2.4.1 Έννοια και η απόκτηση του εισοδήματος

Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε

κερδοσκοπικού επαγγέλματος το οποίο δεν υπάγεται στα ελεύθερα επαγγέλματα. Επιχείρηση αποτελεί και μεμονωμένη ή συμπτωματική πράξη που αποβλέπει στην επίτευξη του κέρδους, καθώς και η πώληση μέσα σε 2 έτη από την απόκτηση εξ' επαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.

Ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις θεωρείται:

- Η ωφέλεια που πραγματοποιείται από οργανωμένη επιχείρηση πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων, τα οποία προέρχονται από εδαφικές εκτάσεις της επιχείρησης, που βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, δήμου ή κοινότητας, οι οποίες έχουν καταταμηθεί ή ρυμοτομηθεί. Ως ωφέλεια θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αξίας της έκτασης η οποία πουλήθηκε και της αξίας της πριν από την κατάτμηση ή τη ρυμοτόμηση.
- Το κέρδος από την άσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων
- Τα ποσά που καταβάλλουν με τη μορφή μερίσματος ή αμοιβής στα μέλη τους οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα.
- Τα κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που ενεργούνται από την επιχείρηση παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.
- Η επιχειρηματική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου και του κοινωνού.
- Ο μισθός που καταβάλλεται από ανώνυμη εταιρία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της, για τις υπηρεσίες που παρέχουν⁷.
- Η πραγματοποιηθείσα αυτόματη υπερτίμηση του παγίου κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στην επιχείρηση, καθώς και υπερτίμηση που δεν πραγματοποιήθηκε, εφόσον αυτή έχει περιληφθεί απογραφή.
- Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές, οι τόκοι από τις αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων και οι προκύπτοντες τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή του πιστωθέντος τμήματος λογίζονται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις⁸,
- Οι αποδόσεις από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγωγών χρηματοοικονομικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιτηδευματίες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία (τρίτης κατηγορίας).
- Η ωφέλεια επιχείρησης, που προκύπτει από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από την είσπραξη χρέους, η οποία λαμβάνει χώρα μέσα στα πλαίσια της επαγγελματικής τους συνεργασίας. Στην περίπτωση αυτή δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί φορολογίας δωρεών.

2.4.2 Ακαθάριστο εισόδημα εμπορικών επιχειρήσεων

Ως ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λαμβάνεται το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων από τις κάθε είδους εμπορικές συναλλαγές τους.

Ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των εμπορικών επιχειρήσεων ενεργείται ως ακολούθως:

⁷ βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής, εφόσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι ασφαλισμένα σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο εκτός του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ). Το ίδιο ισχύει και για τους μισθούς και κάθε είδους απολαβές που καταβάλλονται από εταιρία περιορισμένης ευθύνης σε εταίρους για τις υπηρεσίες που παρέχουν σε αυτή.

⁸ με την προϋπόθεση ότι, αυτός που αποκτά το εισόδημα αυτό ασκεί εμπορική γενικά επιχείρηση στην Ελλάδα ή, προκειμένου για αλλοδαπό, ότι αυτός έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι τόκοι προέρχονται από εργασίες της μόνιμης αυτής εγκατάστασης. Επίσης ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λογίζονται και οι παραπάνω τόκοι που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.

- Για επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία απλογραφικά (δεύτερης) ή διπλογραφικά (τρίτης κατηγορίας) όπως απεικονίζει ο Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Στοιχείων, τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων.
- Για επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Στοιχείων ή τα τηρούμενα είναι κατώτερα της προσήκουσας κατηγορίας ή ανεπαρκή ή ανακριβή, τα ακαθάριστα έσοδα προσδιορίζονται εξωλογιστικά με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που διαθέτει ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας για την έκταση της συναλλακτικής δράσης και τις συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι αγορές, οι πωλήσεις και το μικτό κέρδος που εμφανίζει η επιχείρηση, το μικτό κέρδος που πραγματοποιείται από ομοειδείς επιχειρήσεις που λειτουργούν με παρόμοιες συνθήκες.

2.4.3 Λογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος

Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία απλογραφικά ή διπλογραφικά εξευρίσκεται λογιστικά με έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των παρακάτω εξόδων:

- Των γενικών εξόδων διαχείρισης όπως τα έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής προσωπικού, το τεκμαρτό ενοίκιο ακινήτων, τα ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς, τα ασφάλιστρα που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού τους.
- Των δαπανών για συντήρηση και επισκευή των επαγγελματικών γενικά εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και αυτοκινήτων οχημάτων.
- Της αξίας των πρώτων και βοηθητικών υλών που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και των άλλων εμπορεύσιμων αγαθών, στην οποία περιλαμβάνονται και οι ειδικές δαπάνες επεξεργασίας, αποθήκευσης, μεταφοράς, ασφάλειας κτλ.
- Των δεδουλευμένων τόκων δανείων και πιστώσεων της επιχείρησης.
- Των ποσών των κάθε είδους φόρων, τελών και δικαιωμάτων, που βαρύνουν την επιχείρηση.
- Των ποσών των αποσβέσεων για την κάλυψη της φθοράς των κάθε είδους εγκαταστάσεων ή μηχανημάτων ή φθαρτών υλικών, συναφών με τη λειτουργία της επιχείρησης και γενικά κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της επιχείρησης, εφόσον αυτές έγιναν με οριστικές εγγραφές, σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που ορίζονται για κάθε επιχείρηση⁹.
- Των μαθηματικών αποθεμάτων των ασφαλιστικών εταιριών, καθώς και των αποθεματικών για την αποκατάσταση του ενεργητικού που με βάση σύμβαση θα περιέλθει μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου στο Δημόσιο ή σε τρίτους.
- Της ζημιάς που πραγματοποιήθηκε από φθορά, απώλεια ή υποτίμηση κεφαλαίου.
- Του ποσού των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων.
- Των δικαιωμάτων ή αποζημιώσεων που καταβάλλονται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς.
- Των ποσών που καταβάλλουν εφάπαξ ή περιοδικά οι επιχειρήσεις σε άγαμα τέκνα προσωπικού τους και μέχρι τη συμπλήρωση του 25^{ου} έτους της ηλικίας τους, λόγω θανάτου του γονέα- εργαζομένου.

⁹ Οι αποσβέσεις πλέον γίνονται και μόνο με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης επί της αξίας κτήσης παγίων.

Προβλέπονται νέοι συντελεστές απόσβεσης παγίων.

Ειδικά για νέες επιχειρήσεις δίνεται η δυνατότητα για τις τρεις πρώτες διαχειριστικές περιόδους να διενεργούν αποσβέσεις με μηδενικό συντελεστή σε όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους.

- Των εξόδων διανυκτέρευσης σε ξενοδοχείο, αλλοδαπών πελατών, αντιπροσώπων και διευθυντικών στελεχών ημεδαπών ή αλλοδαπών επιχειρήσεων.
- Των ποσών που καταβάλλει η επιχείρηση σε παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς.
- Των ποσών που καταβάλλει η επιχείρηση για αγορά ειδικής ενδυμασίας του προσωπικού, η οποία επιβάλλεται για λόγους υγιεινής, ασφάλειας και ομοιόμορφης εμφάνισης, ως απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- Των ποσών που καταβάλλει η επιχείρηση για δαπάνες ταξιδιών που πραγματοποιούν στην αλλοδαπή διευθυντικά και άλλα στελέχη που εργάζονται σε αυτήν.
- Των ενοικίων που καταβάλλει η επιχείρηση για την διαμονή εργαζομένων της σε ξενοδοχεία.
- Των δώρων της επιχείρησης προς πελάτες εφόσον φέρουν την επωνυμία της και έχει καταβληθεί το αναλογούν δημοτικό τέλος για την συνολική αξία των δώρων αυτών.
- Των ποσών που καταβάλλει η επιχείρηση για έξοδα κινητής τηλεφωνίας για λογαριασμούς που ανήκουν στην επιχείρηση.
- Των δαπανών οργάνωσης ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων για τους εργαζομένους ή πελάτες της, εφόσον οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται στο νομό που εδρεύει η επιχείρηση ή σε άλλο μέρος στο οποίο λειτουργεί υποκατάστημά της.

2.4.4 Εξωλογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος

- Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων που δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία ή τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία και στοιχεία, προσδιορίζεται εξωλογιστικά με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης με ειδικούς, κατά γενικές κατηγορίες επιχειρήσεων, συντελεστές καθαρού κέρδους¹⁰.
- Για κάθε κατηγορία επιχειρήσεων προβλέπεται ένας μοναδικός συντελεστής καθαρού κέρδους ο οποίος εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα¹¹.

¹⁰ Στα ακαθάριστα έσοδα αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα ποσά εσόδων:

- Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις, με εξαίρεση τους τόκους που αποτελούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.
 - Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.
 - Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτές από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.
 - Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης εφόσον είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως και είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.
- Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από τόκους (α' περίπτωση) και από φόρους, τέλη και εισφορές (δ' περίπτωση) προστίθενται στο καθαρό κέρδος της επιχείρησης, το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή καθαρού κέρδους.

¹¹ Οι μοναδικοί συντελεστές καθαρού κέρδους περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο συντελεστής καθαρού κέρδους που εφαρμόζεται στα ακαθάριστα έσοδα δεν μπορεί να είναι ανώτερος από τα 3/5 του συντελεστή μικτού κέρδους, που έχει

καθορίσει το Υπουργείο Εμπορίου. Όταν το Υπουργείο Εμπορίου, αντί για συντελεστές μικτού κέρδους, έχει καθορίσει συντελεστές καθαρού κέρδους, δεν εφαρμόζονται οι συντελεστές καθαρού κέρδους του πίνακα, αλλά οι συντελεστές καθαρού κέρδους του Υπουργείου Εμπορίου.

Για τις επιχειρήσεις για τις οποίες τα βιβλία και στοιχεία κρίνονται ανακριβή ο συντελεστής προσ αυξάνεται κατά 40%. Επίσης, κατά 40% προσ αυξάνεται ο συντελεστής για τις επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία που προβλέπονται γι' αυτές από τον ΚΒΣ στα οποία καταχωρούνται πρωτογενώς οι συναλλαγές ή τηρούν βιβλία κατώτερης κατηγορίας. Ο συντελεστής αυτός δεν προσ αυξάνεται όταν η τήρηση βιβλίων προκύπτει από υπέρβαση του ορίου των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης και κατά το πρώτο έτος της υποχρέωσης τήρησης των βιβλίων της. Το παραπάνω ποσοστό προσ αύξησης διπλασιάζεται (80%) εφόσον η ανακρίβεια των βιβλίων και στοιχείων οφείλεται σε έναν τουλάχιστον από τους πιο λόγους:

Στην έκδοση πλαστών ή εικονικών ή στη λήψη εικονικών φορολογικών στοιχείων ως προς την ποσότητα ή την αξία ή την νόθευση αυτών.

Στην μη διαφύλαξη ή μη επίδειξη στον τακτικό φορολογικό έλεγχο των βιβλίων και στοιχείων.

2.4.5 Συντελεστές Φορολόγησης Εμπορικών Εταιρειών.

1. Φορολογία Εισοδήματος Προσωπικών Εταιρειών και Νομικών προσώπων που τηρούν απλογραφικά βιβλία. (Β' Κατηγορίας) :

Το καθαρό εισόδημα για τις Ο.Ε, Ε.Ε, που τηρούν απλογραφικά βιβλία (πρώην β' κατηγορίας, φορολογείται βάση της παρακάτω κλίμακας¹²:

Κλίμακα φορολόγησης Εμπορικών Επιχειρήσεων με απλογραφικά βιβλία

Κλιμάκιο εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
0 - 50.000	26%	13.000	50.000	13.000
Υπερβάλλον	33%			

Καταργήθηκε ο χαρακτηρισμός της επιχειρηματικής αμοιβής ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις. Συνεπώς, δεν υπάρχει πλέον υπολογισμός επιχειρηματικής αμοιβής σε Ο.Ε. και Ε.Ε.

2. Φόρος Διανομής Κερδών Προσωπικών Εταιρειών και Νομικών Προσώπων που τηρούν διπλογραφικά βιβλία (Γ' Κατηγορίας):

- i. Σε όλες τις εταιρείες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία (πρώην γ' κατηγορίας) το συνολικό καθαρό εισόδημά τους αρχικά υποβάλλεται σε φόρο 26%.
- ii. Σε περίπτωση διανομής των κερδών διενεργείται επιπλέον παρακράτηση και απόδοση φόρου με συντελεστή 10%, Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση συμμετεχόντων σε αυτά, είτε είναι φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.
- iii. Για τις αμοιβές ή τα ποσοστά κερδών που διανέμονται από τα κέρδη που κεφαλαιοποιούν ή διανέμουν ημεδαπές Α.Ε. σε μέλη Δ.Σ. ή στο προσωπικό τους υπό οποιαδήποτε μορφή, ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 40%. Δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου όταν τα μερίσματα καταβάλλονται σε εταιρεία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης της οποίας είναι θυγατρική ή καταβάλλουσα τα μερίσματα ημεδαπή Α.Ε. Για τις Α.Ε. , ΕΠΕ, Ι.Κ.Ε. η παρακράτηση φόρου με συντελεστή 10% ισχύει και για τα διανεμόμενα ή κεφαλαιοποιημένα κέρδη προηγούμενων χρήσεων.

¹² Οι ως άνω συντελεστές μειώνονται κατά ποσοστό 40% για τα κέρδη που προκύπτουν από δραστηριότητες που ασκούνται σε νησιά με πληθυσμό κάτω των 3.100 κατοίκων.

2.5 Εισόδημα από Γεωργικές Επιχειρήσεις

Οι αγροτικές, κτηνοτροφικές, δασικές, αλιευτικές, μελισσοκομικές, σηροτροφικές και λοιπές επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκμετάλλευση του πρωτογενή τομέα, θεωρούνται γεωργικές. Εισόδημα λοιπόν από γεωργικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που προκύπτει κάθε οικονομικό ή γεωργικό έτος από την εκμετάλλευση γεωργικών επιχειρήσεων κάθε μορφής.

Π.χ Ο επιτηδευματίας του πρωτογενή τομέα που αγοράζει ζώα, όχι με σκοπό να τα μεταπωλήσει όπως είναι, αλλά να τα θρέψει σε στάβλους ή λιβάδια και να διαθέσει στη συνέχεια το κρέας τους στην αγορά, ασκεί κτηνοτροφική επιχείρηση.

Οι παραπάνω επιχειρήσεις επιλέγουν μόνες τους και το δηλώνουν στη Δ.Ο.Υ αν θέλουν να έχουν διαχειριστικό έτος το έτος που αρχίζει από 1/1 και τελειώνει στις 31/12 ή το γεωργικό έτος που αρχίζει από 1/10 και τελειώνει στις 30/9 του επόμενου έτους.

2.5.1 Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος

Όπως έχει νομοθετηθεί πάγια από τα Διοικητικά Δικαστήρια και τη Διοίκηση, ως γεωργική επιχείρηση θεωρείται εκείνη που έχει σκοπό την πρωτογενή παραγωγή φυτικών ή ζωικών προϊόντων από την εκμετάλλευση της γης, με την ευρεία έννοια του όρου αυτού. Η παραγωγή ως πρωταρχική λειτουργία, αποτελεί μια τεχνική διαδικασία και διακρίνεται σε πρωτογενή και δευτερογενή. **Ως πρωτογενής παραγωγή** νοείται και η εκμετάλλευση – εκτροφή ζώων. Αν τα παραγόμενα πρωτογενώς ζωικά ή φυτικά προϊόντα υφίσταται επεξεργασία που προσδίδει σε αυτά τη μορφή βιομηχανικού προϊόντος, ο ασκών αυτή την επεξεργασία θεωρείται ότι ασκεί εμπορική επιχείρηση.

Ο φόρος επιβάλλεται στο κέρδος που προκύπτει σε κάθε οικονομικό γεωργικό έτος, κατά περίπτωση και αποκτάται από την εκμετάλλευση μιας ή περισσότερων γεωργικών επιχειρήσεων κάθε είδους¹³

Οι εκμεταλλευτές γεωργικών επιχειρήσεων θεωρείται ότι αποκτούν γεωργικό εισόδημα εφόσον διαθέτουν τα προϊόντα τους χονδρικός στον τόπο παραγωγής ή στον πλησιέστερο σιδηροδρομικό σταθμό ή λιμένα ή στην κεντρική αγορά απευθείας στους εμπόρους της πόλεως

¹³ Ως αγροτικές υπηρεσίες, σύμφωνα με το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας θεωρούνται οι παρεχόμενες από τους αγρότες με χειρονακτική εργασία ή με το συνήθη εξοπλισμό της εκμετάλλευσής τους, οι οποίες συμβάλλουν στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται κυρίως:

- α) οι εργασίες σποράς και φύτευσης, καλλιέργειας, θερισμού, αλωνίσματος, δεματοποίησης, περισυλλογής και συγκομιδής, β) οι εργασίες προπαρασκευής για την πώληση προϊόντων, όπως η διαλογή, η ξήρανση, ο καθορισμός, η άλεση, η έκθλιψη, η απολύμανση, η συσκευασία και η αποθήκευση,
- γ) η φύλαξη, η πάχυνση και η εκτροφή ζώων,
- δ) η μίσθωση μηχανικών μέσων και εξοπλισμού γενικά, που χρησιμοποιούνται στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις,
- ε) η τεχνική βοήθεια,
- στ) η καταπολέμηση επιβλαβών φυτών ζώων, καθώς και ψεκασμός φυτών και εδάφους,
- ζ) η χρησιμοποίηση αρδευτικών, αποξηραντικών μέσων και εξοπλισμού,
- η) η υλοτομία, η κοπή ξύλων, καθώς και άλλες δασοκομικές υπηρεσίες

Επίσης σύμφωνα με το ν.3874/2010 το αγροτικό εισόδημα αποτελείται από:

- α) εισοδήματα που αποκτούνται από τη θαλάσσια αλιεία εσωτερικών υδάτων, την σπογγαλιεία, την οστρακαλιεία, τη δασοπονία, την υδατοκαλλιέργεια και την θηραματοπονία.
- β) εισοδήματα που προέρχονται από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ισχύος μέχρι 100 KW.
- γ) εισοδήματα που προέρχονται από τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων δυναμικότητας έως 10 δωματίων.
- δ) εισοδήματα που προέρχονται από την παροχή αγροτικής εργασίας σε δασαρχεία και από την αγροτική εργασία σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις τρίτων.
- ε) οι αγροτικές ενισχύσεις και αποζημιώσεις επί της παραγωγής.

ή λιανικώς στον τόπο παραγωγής σε περιορισμένη κλίμακα κι όχι κατά σύστημα ή και όταν μεταφέρουν προϊόντα τους στα κέντρα κατανάλωσης και τα πωλούν απευθείας στους χονδρέμπορους προκειμένου να πετύχουν καλύτερες τιμές από τις διαφοροποιούμενες στον τόπο παραγωγής τους. Επίσης η πώληση αγροτικών προϊόντων στις λαϊκές αγορές δεν θεωρείται ότι οι αγρότες πωλούν τα αγαθά τους από ιδιαίτερο κατάστημα, δηλαδή δεν θεωρείται ότι ασκούν άλλη δραστηριότητα.

2.5.2 Αντικειμενικός προσδιορισμός γεωργικού εισοδήματος

Σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος καθιερώνεται ο αντικειμενικός τρόπος φορολόγησης των αγροτών για όλα τα αγροτικά προϊόντα που παράγονται στην Ελληνική επικράτεια και το ενοίκιο ανά στρέμμα ενοικιαζόμενης γεωργικής γης.

Προϋπόθεση για τον υπολογισμό του αγροτικού εισοδήματος με αυτό τον τρόπο είναι η σύνταξη πινάκων του τεκμαρτού γεωργικού εισοδήματος για όλα τα προϊόντα που παράγονται στην ελληνική ύπαιθρο, καθώς και οι πίνακες που αντιπροσωπευτικού ενοικίου ανά στρέμμα γης που ενοικιάζουν οι αγρότες. Κατ' αρχάς πρέπει να διευκρινίσουμε ότι σε αυτό το σύστημα δεν υπάγονται μόνο οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες αλλά και αυτοί που χωρίς να είναι αγρότες κατά κύριο επάγγελμα αποκτούν εισόδημα από αγροτικά.

Ο αντικειμενικός τρόπος φορολόγησης, θα ισχύει για τα εισοδήματα που αποκτούνται μέχρι 31/12/2013 δηλαδή μόνο για το οικονομικό έτος 2013.

Βάση του Νόμου 4110/2013 από 1/1/2014 και μετά, όλοι οι αγρότες θα είναι υποχρεωμένοι να προσδιορίζουν το εισόδημα τους με τον λογιστικό τρόπο δηλαδή με την καταγραφή όλων των εσόδων και εξόδων τους με την χρήση βιβλίων και στοιχείων. Το καθαρό εισόδημα που προκύπτει θα φορολογείται με συντελεστή 13%.

2.5.3 Υπολογισμός καθαρού γεωργικού εισοδήματος (ισχύει μέχρι 31/12/2013)

Ο τρόπος του αντικειμενικού προσδιορισμού καθαρού γεωργικού εισοδήματος βασίζεται στην στρεμματική απόδοση του συγκεκριμένου είδους του παραγόμενου προϊόντος, που έχει προσδιοριστεί από ειδικές επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί από ειδικούς επιστήμονες σε κάθε Νομό της Χώρας. Οι εκτιμήσεις των επιτροπών εξειδικεύονται κατά Νομό, ζώνη καλλιεργούμενης έκτασης (πεδινή – ορεινή – ημιορεινή) και δυνατότητα άρδευσης ή οποία άλλη διάκριση κρίνεται αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη ειδικούς συντελεστές, όπως: συντελεστές ζώνης καλλιεργούμενης έκτασης, συντελεστές αρδευσιμότητας και όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται πρόσφορο από την επιτροπή με βάση δεδομένα προηγούμενων ετών, δεκτικά αξιολόγησης. Με βάση την στρεμματική απόδοση που αποτελεί το καθαρό τεκμαρτό γεωργικό εισόδημα και την έκταση της καλλιεργούμενης γης, προκύπτει το συνολικό καθαρό γεωργικό εισόδημα για κάθε καλλιεργούμενο είδος.

Για τους κτηνοτρόφους ο προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος γίνεται με παρόμοιο τρόπο. Δηλαδή, για κάθε είδος εκτρεφόμενου ζώου έχει ορισθεί ένα τεκμαρτό εισόδημα, το οποίο πολλαπλασιαζόμενο επί τον αριθμό των εκτρεφόμενων ζώων δίνει το καθαρό εισόδημα του κτηνοτρόφου.

Το καθαρό εισόδημα που όρισε η επιτροπή για κάθε αγροτικό προϊόν αφορά τις πεδινές περιοχές. Για τις ορεινές το εισόδημα μειώνεται κατά 40%, ενώ για ημιορεινές κατά 20%.

2.5.4 Εκπτώσεις και Απαλλαγές του εισοδήματος από γεωργικές επιχειρήσεις (ισχύει μέχρι 31/12/2013)

Εκπτώσεις εισοδήματος από γεωργικές επιχειρήσεις

Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα, που προσδιορίζεται με την αντικειμενική μέθοδο, εκπίπτουν:

- Το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου για εκμίσθωση γεωργικής γης.
- Ποσό ίσο με το 25%, της δαπάνης αγοράς καινούργιου εξοπλισμού, που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη αναγκών της γεωργικής εκμετάλλευσης, εφάπαξ κατά το χρόνο πραγματοποίησης της δαπάνης, χωρίς δυνατότητα έκπτωσης αυτής, ολικά ή μερικά, σε επόμενες χρήσεις.

Απαλλαγές εισοδήματος από γεωργικές επιχειρήσεις

Από το καθαρό γεωργικό εισόδημα των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, φυσικών προσώπων, απαλλάσσεται του φόρου ποσό 1.500€. Το ποσό αυτό ορίζεται σε 3.000€, εφόσον τα παραπάνω πρόσωπα λαμβάνουν εξισωτικές αποζημιώσεις.

Ειδικά για εκείνους που στην αρχή της φορολογούμενης χρήσεως είναι νέοι αγρότες, τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά ποσοστό 50% για τα πρώτα 5 χρόνια υποβολής φορολογικής δήλωσης και κατά ποσοστό 25% για τα επόμενα 5 χρόνια. Τα ποσά αυτά, μετά την προσαύξηση τους διαμορφώνονται σε 2.250€ και σε 4.500€ αντίστοιχα. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι θα εξακολουθήσουν να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για μια ακόμα δεκαετία. Σε αντίθετη περίπτωση βεβαιώνεται ο φόρος που δεν καταβλήθηκε.

Το καθαρό γεωργικό εισόδημα που προκύπτει μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων και απαλλαγών φορολογείται σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα που είναι ίδια με την κλίμακα μισθωτών:

Κλίμακα φορολόγησης Γεωργικών εισοδημάτων

Κλίμακα εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλίμακας	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
25.000	22%	5.500	25.000	5.500
17.000	32%	5.440	42.000	10.940
Υπερβάλλον	42%			

Παράδειγμα υπολογισμού φόρου σε αγρότες:

Αγρότης παράγει καπνά στον νομό Αιτωλ/νίας σε καλλιεργούμενη πεδινή έκταση 140 στρεμμάτων. Το καθαρό γεωργικό εισόδημα σε αυτή την περιοχή είναι 220,10 Ε /στρέμμα. Είναι παντρεμένος με δύο ανήλικα παιδιά. Ζητείται: Να υπολογιστεί ο φόρος που του αναλογεί.

Γεωργικό καθαρό εισόδημα = 140 * 220,10 = 30.814

Σύμφωνα με τη νέα φορολογική κλίμακα, ο φόρος που αναλογεί για τον Αγρότη, είναι:

Καθαρό εισόδημα 30.814

25.000* 22% =5.500

(30.814-25.000)= 5.814 * 32% =1.860,48Σύνολο φόρου : **7.360,48**

2.6 Εισόδημα από Μισθωτές Υπηρεσίες

2.6.1 Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες φυσικών προσώπων είναι αυτό που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος ως αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες που πρόσφερε στον εργοδότη του από τη μίσθωση της προσωπικής εργασίας. Για τον χαρακτηρισμό της αμοιβής αυτής ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, απαραίτητο στοιχείο είναι η υπαλληλική σχέση με συνακόλουθο την οικονομική εξάρτηση του μισθωτού από το πρόσωπο στο οποίο παρέχει τις υπηρεσίες του. Το εισόδημα αυτό προκύπτει από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτάται από μισθωτούς και συνταξιούχους.

Ειδικότερα, στα εισοδήματα αυτά περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες παροχές:

- Η αξία των αγαθών που αντιπροσωπεύουν οι χορηγούμενες δώρο-επιταγές από την επιχείρηση προς τους εργαζομένους.
 - Η αξία των χορηγούμενων διατακτικών για την αγορά αγαθών από συμβεβλημένα καταστήματα.
 - Το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου, καθώς και του τεκμαρτού ενοικίου για τη παροχή κατοικίας.
 - Το καταβαλλόμενο ποσό για οικιακό προσωπικό.
 - Τα επιδόματα θέσεως και ευθύνης που δίνονται από τους εργοδότες στους μισθωτούς τα οποία σε κάθε περίπτωση αποτελούν προσαύξηση των αποδοχών τους.
 - Ποσοστό της Εργοστασιακής Τιμολογιακής Αξίας του έτους πρώτους κυκλοφορίας αυτοκινήτων ως εξής:
 - α) από 15.000-22.000 ευρώ ποσοστό 15% της εργοστασιακής τιμολογιακής αξίας ως επιπλέον ετήσιο εισόδημα.
 - β) από 22.001-30.000 ευρώ ποσοστό 25% της εργοστασιακής αξίας ως επιπλέον ετήσιο εισόδημα.
 - γ) πλέον των 30.000 ευρώ ποσοστό 30% της εργοστασιακής αξίας ως επιπλέον ετήσιο εισόδημα, ανεξάρτητα αν ανήκουν στην επιχείρηση ή είναι μισθωμένα με οποιοδήποτε τρόπο. Το ανωτέρω ποσοστό καθενός αυτοκινήτου δεν επιμερίζεται σε περισσότερα του ενός πρόσωπα.
- Επίσης, εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και η ωφέλεια που αποκτούν οι δικαιούχοι κατά την άσκηση δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών.

Στην περίπτωση που το εισόδημα καταβάλλεται ελεύθερο φόρου, εισόδημα που υπόκειται σε φόρο είναι εκείνο από το οποίο, αν αφαιρεθεί ο φόρος που του αναλογεί, προκύπτει το χωρίς φόρο ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο¹⁴.

¹⁴ Δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκειται σε φόρο:

- Η αποζημίωση που παρέχεται σε υπαλλήλους επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών για δαπάνες υπηρεσίας, που στους έχουν ανατεθεί, εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους από τα σχετικά παραστατικά στοιχεία, που προβλέπονται από τις διατάξεις του ΚΒΣ.
- Οι δαπάνες που καταβάλλονται στα πρόσωπα που μετακινούνται με εντολή του Δημοσίου.
- Η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία πρόνοιας και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους και τις οικογένειές τους.
- Ποσοστό 20% από τις κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμο

2.6.2 Καθαρό εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών

Το καθαρό εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες προκύπτει όταν από το ακαθάριστο εισόδημα αφαιρεθεί:

- Κάθε ποσό για φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του δημοσίου ή οποιοδήποτε τρίτου που βαρύνει το εισόδημα.
- Οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίες επιβάλλονται με νόμο¹⁵.

2.6.3 Παρακράτηση φόρου στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίας ο φόρος παρακρατείται από εκείνον, που απασχολεί κατά σύστημα έμμισθο ή ημερομίσθιο προσωπικό είτε καταβάλλει συντάξεις, επιχορηγήσεις και κάθε άλλη παροχή.

Η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή και ο φόρος υπολογίζεται ως εξής:

Υπολογισμός του ΦΜΥ

➤ Προσδιορίζεται το μηνιαίο ακαθάριστο εισόδημα που αποτελείται από το μηνιαίο ποσό αποδοχών ή τα ημερομίσθια και οποιεσδήποτε άλλες αμοιβές του μηνός, όπως χρονοεπίδομα, οικογενειακό, υπερωρίες, επίδομα παραγωγής, προσαυξήσεις λόγω νυχτερινής εργασίας και αργιών¹⁶

, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και από δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές που εισπράττει καθυστερημένα ο δικαιούχος σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή αν ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσχεση πτώχευσης (αρθ. 45 Ν.2238/1994). Σημ.: Οι κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις, συντάξεις που καταβλήθηκαν αναδρομικά μέσα στο 2011 σε μισθωτούς και συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, και για τις οποίες οι δικαιούχοι επέλεξαν να φορολογηθούν στο χρόνο είσπραξης (2011) καθώς και οι δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές προηγούμενων ετών που εισπράχθηκαν καθυστερημένα μέσα στο έτος 2011 λόγω επίσχεσης εργασίας από τους μισθωτούς ή ο εργοδότης τους κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, θα γραφτούν αφού εκπεσθεί ποσοστό 20% του καθαρού ποσού, στους αντίστοιχους κωδικούς του πίνακα αυτού, συναθροιζόμενες με τυχόν άλλα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες του έτους 2011. Φυσικά αν η μείωση του 20% στα αναδρομικά έχει υπολογιστεί και εμφανίζεται στην οικεία βεβαίωση που δόθηκε από τον εργοδότη ή συνταξιοδοτικό φορέα, οι ενδείξεις θα συμπληρωθούν με τα ποσά που γράφονται στην υπόψη βεβαίωση. Για τις αποδοχές ή συντάξεις που καταβλήθηκαν αναδρομικά μέσα στο 2011 σε μισθωτούς και συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση και για τις οποίες οι δικαιούχοι επέλεξαν να φορολογηθούν στα έτη που ανάγονται καθώς και στις περιπτώσεις που χορηγούνται καθυστερημένα συντάξεις, αναδρομικά από ασφαλιστικούς οργανισμούς, χρόνος απόκτησης των αναδρομικών αυτών αποδοχών θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απόκτησε δικαίωμα είσπραξης και θα δηλωθούν με συμπληρωματική δήλωση στο χρόνο που αφορούν.

¹⁵ Επίσης, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες οι κρατήσεις για αναγνώριση χρόνου υπηρεσίας. Στις εκπτώσεις περιλαμβάνονται, εκτός από τις κρατήσεις που ενεργούνται τακτικά κατά μήνα ή τις εισφορές που καταβάλλονται και τα ποσά που καταβάλλονται από τον ίδιο τον ίδιο τον ασφαλισμένο στα ασφαλιστικά ταμεία για εξαγορά προϋπηρεσίας ή αναγνώριση χρόνου ασφαλίσεως, με την προϋπόθεση ότι οι εισφορές ή κρατήσεις είναι υποχρεωτικές από το νόμο για τη λήψη εν καιρώ, σύνταξης ή μερίσματος και καλύπτονται με δικαιολογητικά. Τα ανωτέρω ποσά, ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται, εκπίπτουν από το εισόδημα του έτους καταβολής και συγκεκριμένα:

- Από το ακαθάριστο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, εφόσον καταβάλλονται κάθε μήνα μαζί με τις τακτικές κρατήσεις κατά την είσπραξη του εισοδήματος αυτού από το δικαιούχο.
- Από το συνολικό καθαρό εισόδημα σε κάθε άλλη περίπτωση.

¹⁶ α) Στις καθαρές αμοιβές για υπερωριακή εργασία, επιχορηγήσεις, επίδομα και σε κάθε άλλου είδους πρόσθετες αμοιβές ή παροχές, οι οποίες καταβάλλονται τακτικά ή έκτακτα και δεν συντελούνται με τις τακτικές αποδοχές, γίνεται παρακράτηση με συντελεστή, ο οποίος ορίζεται σε 20%. Ειδικά σε περίπτωση πολλαπλής απασχόλησης των ωρομισθίων καθηγητών κάθε ειδικότητας, από τους εργοδότες εκτός από εκείνον που καταβάλλει τις μεγαλύτερες αποδοχές, μηνιαίως, με συντελεστή 10%. β) Στα εισοδήματα που καταβάλλονται αναδρομικά, γίνεται παρακράτηση με συντελεστή 20% στο καταβαλλόμενο ποσό, ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά.

- Προσδιορίζεται το καθαρό εισόδημα αν από το ακαθάριστο ποσό αφαιρεθούν οι νόμιμες κρατήσεις που βαρύνουν το δικαιούχο, για ασφαλιστικές εισφορές.
- Γίνεται αναγωγή του μηνιαίου καθαρού εισοδήματος σε ετήσιο με πολλαπλασιασμό του καθαρού μηνιαίου ποσού του μισθού ή των ημερομισθίων και κάθε άλλης παροχής που εμπίπτει στην έννοια του μισθού, επί 12 μηνιαίους μισθούς συν το δώρο Χριστουγέννων (1 μισθός) συν δώρο Πάσχα (1/2 μισθός) συν επίδομα αδείας (1/2 μισθός) εφόσον πρόκειται για μισθωτούς οι οποίοι έχουν αποκτήσει το δικαίωμα λήψης αδείας μέσα στο έτος.
- Υπολογισμός του ετήσιου φόρου με βάση την κλίμακα ως εξής :

Κλίμακα φορολόγησης Μισθωτών- Συνταξιούχων

Κλίμακα εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλίμακας	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
25.000	22%	5.500	25.000	5.500
17.000	32%	5.440	42.000	10.940
Υπερβάλλον	42%			

- Από το συνολικό ποσό του φόρου που προκύπτει αφαιρούνται τα κάτωθι (βλ. Κεφ. 4 – Μειώσεις φόρου)
 - Για εισοδήματα ως 21.000 μείωση φόρου ως 2.100
 - Για εισοδήματα πάνω από 21.000 η μείωση θα είναι 100 ευρώ κάθε 1.000 ευρώ εισοδήματος
 - Ο τελικός φόρος μειώνετε επιπλέον κατά 1,5%
- Τέλος η παρακράτηση φόρου υπολογίζεται διαιρώντας το καθαρό ετήσιο φόρο που προκύπτει μετά και από τις παραπάνω μειώσεις, δια των 14 μισθών που θα λάβει ο μισθωτός

Παράδειγμα 1^ο

Έστω ότι ένα μισθωτός έχει μικτές αποδοχές 30.000€ ετησίως και κρατήσεις ταμείων ΙΚΑ 13% και ΤΕΑΥΕΚ(επικουρικό)4%.

Φόρος που θα παρακρατηθεί:

1. Κρατήσεις: $30.000 * 13\% = 3.900$
 $30.000 * 4\% = 1.200$
 2. Καθαρές αποδοχές $\rightarrow 30.000 - 3.900 - 1.200 = 24.900$
 3. Φόρος με βάση την κλίμακα θα είναι $:(24.900 * 22\% = 5.478$
 4. Το ποσό αυτό μειώνεται κατά 2.100 ευρώ και απομένει ποσό 3.378 ευρώ.
 5. Μείωση φόρου 1,5% $\rightarrow 3.378 * 1,5\% = 50,67$ άρα $3.378 - 50,67 = 3.327,33$ ευρώ
- Ο φόρος που θα παρακρατείται κάθε μήνα $3.327,33 / 14 = 237,66$

γ) Στο καθαρό ποσό των συντάξεων ή άλλων παροχών παρόμοιας φύσης, που καταβάλλονται από ταμεία επικουρικά, μετοχικά, αρωγής ή αλληλοβοήθειας, γίνεται παρακράτηση ως εξής:

Με συντελεστή 5%, αν το καθαρό ποσό της παροχής δεν υπερβαίνει τα 2.500€

Με συντελεστή 10%, αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει ετησίως τα 2.500€ και μέχρι 4.500€

Με συντελεστή 15%, αν το καθαρό ποσό της παροχής υπερβαίνει τα 4.500€ ετησίως.

δ) 6% στις αμοιβές των αξιωματικών και του κατώτερου πληρώματος του εμπορικού ναυτικού για τις υπηρεσίες που παρέχουν σε εμπορικά πλοία, καθώς και για τις αμοιβές του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.

Παράδειγμα 2°

Έστω ότι ένα μισθωτός είναι έγγαμος με ένα ανήλικο παιδί λαμβάνει μηνιαίες ακαθάριστες αποδοχές 1.600€ και οι κρατήσεις υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων ανέρχονται σε 300€ το μήνα.

Ο φόρος που θα παρακρατηθεί το μήνα υπολογίζεται:

1. Κρατήσεις 1.600- 300=1.300€ καθαρές μηνιαίες αποδοχές
 2. Ετήσιο καθαρό εισόδημα $1.300*12$ συν δώρο Χριστουγέννων-Πάσχα, επίδομα αδείας→ $1.300*14=18.200€$
 3. Ετήσιος Φόρος με βάση την κλίμακα: $18.200 *22%= 4.004$
 4. Μείωση ποσού $4.004-2100=1.904$ ευρώ
 5. Μείωση φόρου 1,5% : $1.904*1,5%=28,56$ άρα $1.904-28,56=1.875,44$ ευρώ
- Ο φόρος που θα παρακρατείται κάθε μήνα $1.875,44/14=133,96$

2.7 Εισόδημα από Υπηρεσίες Ελευθέρων Επαγγελματιών**2.7.1 Έννοια και απόκτηση του εισοδήματος**

1. Εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών είναι οι αμοιβές από την άσκηση του ελευθερίου επαγγέλματος του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου, ηθοποιού, μουσικού, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτεχνικό, αναλογιστή, κοινωνιολόγου κοινωνικού λειτουργού και εμπειρογνώμονα.

2. Στο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών περιλαμβάνεται και κάθε αμοιβή που καταβάλλεται :

α) Σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές, ελεγκτές ανώνυμων εταιριών, εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές κληρονομιών και κηδεμόνες σχολάζουσας κληρονομιάς.

β) Σε συγγραφείς και μουσουργούς από συγγραφικά δικαιώματα γενικά.

γ) Σε αντιπροσώπους επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες για συμμετοχή τους σε κάθε είδους επιτροπές ή συμβούλια, από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, σωματεία, ιδρύματα, συνεταιρισμούς και οργανισμούς γενικά.

δ) Στη σύζυγο ή στο σύζυγο λόγω διατροφής η οποία επιδικάστηκε σε αυτούς ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη (Το ποσό της διατροφής που καταβάλλεται σε τέκνα, από οποιαδήποτε αιτία, δεν θεωρείται εισόδημα τους).

3. Ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών λογίζεται και κάθε εισόδημα που δεν μπορεί να υπαχθεί πουθενά στις 7 υπόλοιπες πηγές εισοδήματος¹⁷.

¹⁷ Σε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από άγνωστη πηγή ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή ή αιτία, ο φορολογούμενος μπορεί να κληθεί να αποδείξει είτε την πραγματική πηγή ή αιτία προέλευσης της είτε ότι φορολογείται από άλλες διατάξεις είτε ότι απαλλάσσεται από το φόρο με ειδική διάταξη, προκειμένου αυτό να μην φορολογηθεί ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών της χρήσης κατά την οποία επήλθε η προσαύξηση. Ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα λογίζονται και οι πάσης φύσεως τόκοι που καταβάλλονται σε αρχιτέκτονες, μηχανικούς και τοπογράφους λόγω καθυστέρησης είσπραξης των αμοιβών τους για προσφερθείσες από αυτούς υπηρεσίες. Επίσης εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα θεωρούνται και τα εφάπαξ χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον ΟΤΕ Α.Ε βάσει κανονισμού του προσωπικού του από το Λογαριασμό Νεότητας στα ενήλικα τέκνα των υπαλλήλων αυτού από ίδια κεφάλαια. Επίσης εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα θεωρείται και η ωφέλεια που αποκτά ο δικαιούχος κατά την άσκηση δικαιώματος προαίρεσης απόκτησης μετοχών,

2.7.2 Ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα

Ως ακαθάριστο εισόδημα από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών λαμβάνεται το σύνολο των αμοιβών που εισπράττονται από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος, όπως αυτό προκύπτει από τα επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία που τηρεί ο φορολογούμενος. Οι αμοιβές των ελευθέρων επαγγελματιών καταχωρούνται στα βιβλία καθώς και οι επαγγελματικές τους δαπάνες οι οποίες εκπίπτουν μόνο εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους με νόμιμα φορολογικά στοιχεία.

Το καθαρό εισόδημα που προκύπτει από τα βιβλία φορολογείται σύμφωνα με την κάτωθι κλίμακα:

Κλίμακα Ελευθέρων Επαγγελματιών

Κλίμακα εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
50.000	26%	13.000	50.000	13.000
Υπερβάλλον	33%			

Σημ.: Για νέες ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις ή νέους ελεύθερους επαγγελματίες με πρώτη δήλωση έναρξης επιτηδεύματος από 1ης Ιανουαρίου 2013 και για τα τρία (3) πρώτα έτη άσκησης της δραστηριότητάς τους ο φορολογικός συντελεστής του πρώτου κλιμακίου της παραπάνω κλίμακας μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) και μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εισόδημα.

2.7.3 Τεκμαρτός προσδιορισμός του εισοδήματος

Αν ο υπόχρεος δεν τηρεί τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή αυτά που τηρεί είναι ανεπαρκή ή ανακριβή, το ακαθάριστο και καθαρό εισόδημα προσδιορίζονται τεκμαρτώς¹⁸. Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των καθαρών αμοιβών οι ακαθάριστες αμοιβές πολλαπλασιάζονται με ειδικούς συντελεστές καθαρών αμοιβών ανάλογα με την κατηγορία του επαγγέλματος¹⁹.

σε τιμή κατώτερη από την χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος των μετοχών της συγκεκριμένης εταιρίας, όταν ο δικαιούχος έχει αποχωρήσει από αυτή.

¹⁸ Για τον τεκμαρτό προσδιορισμό των ακαθάριστων αμοιβών λαμβάνονται υπόψη ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του επαγγέλματος, ο τόπος που ασκείται αυτό, η ειδικότητα, ο επιστημονικός τίτλος, ο κύκλος των εργασιών, το ύψος της αμοιβής που εισπράττεται κατά περίπτωση, το προσωπικό το οποίο απασχολείται, τα μέσα που διατίθενται, ή πελατεία, το ύψος των επαγγελματικών δαπανών και γενικά κάθε άλλο στοιχείο που προσδιορίζει την επαγγελματική δραστηριότητα και απόδοση του φορολογουμένου.

¹⁹ Στις καθαρές αμοιβές που προσδιορίζονται με τεκμαρτό τρόπο προστίθενται:

Οι τόκοι από συναλλακτικές πράξεις

Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου του ελεύθερου επαγγελματία.

Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεστεί, εφόσον είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί για φόρους, τέλη, και εισφορές που είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως, εφόσον είχαν γίνει δεκτά από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό του φορολογούμενου εισοδήματος.

Για κάθε κατηγορία επαγγέλματος προβλέπεται ένα μοναδικός συντελεστής καθαρών αμοιβών, ο οποίος εφαρμόζεται στις ακαθάριστες αμοιβές²⁰.

Καθαρές Αμοιβές = Ακαθάριστες Αμοιβές * Μ.Σ.Κ.Α²¹

Καθαρό εισόδημα Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών

Το καθαρό εισόδημα αρχιτεκτόνων και μηχανικών από τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσης τους τη διεύθυνση εκτέλεσης και την ενέργεια πραγματογνωμοσύνης και διαιτησιών σχετικών αυτά τα έργα, εξυρίσκεται με στην χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες αμοιβές τους²².

2.7.4 Παρακράτηση φόρου στις αμοιβές ελευθέρων επαγγελματιών

Στο εισόδημα από αμοιβές ελευθερίου επαγγέλματος ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20% στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών αυτών εφόσον η συναλλαγή υπερβαίνει τα 300€. Ο φόρος παρακρατείται²³, κατά την καταβολή των αμοιβών.

Επίσης, οι παραπάνω υπόχρεοι, όταν για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή για την εκτέλεση του σκοπού τους καταβάλλουν σε τρίτους, προμήθειες, μεσιτείες, αμοιβές ή άλλες κάθε είδους παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας, ενοίκια αυτοκινήτων, μηχανημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων, εφόσον σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ορίζεται η έκδοση θεωρημένου αποδεικτικού στοιχείου από το δικαιούχο των αμοιβών αυτών, οφείλουν να παρακρατούν κατά την καταβολή της αμοιβής φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή 20% στο ακαθάριστο ποσό αυτής²⁴.

Αν από τα παραπάνω στοιχεία που προσκομίζει ο φορολογούμενος, αποδεικνύεται ότι από γεγονότα ανωτέρας βίας, οι πραγματικές καθαρές αμοιβές είναι κατώτερες από αυτές που προσδιορίζονται με την εφαρμογή του συντελεστή, οι αμοιβές αυτές μπορεί να καθορίζονται με χρήση κατώτερου συντελεστή, όχι όμως κατώτερο από το μηδέν. Για τις επιχειρήσεις για τις οποίες τα βιβλία και στοιχεία κρίνονται ανακριβή ο συντελεστή προσαυξάνεται κατά 40%. Επίσης, κατά 40% προσαυξάνεται ο συντελεστής για επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία που προβλέπονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων στα οποία καταχωρούνται πρωτογενώς οι συναλλαγές ή τηρούν βιβλία κατώτερης κατηγορίας από τα οριζόμενα από τον ίδιο Κώδικα.

²⁰ Οι συντελεστές καθαρών αμοιβών περιλαμβάνονται σε ειδικό πίνακα, ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με εξαίρεση στις ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών που εφαρμόζονται συγκεκριμένοι συντελεστές σύμφωνα με το άρθρο 49, ν.3842/2010.

²¹ Μοναδικός Συντελεστής Καθαρών Αμοιβών

²² Οι συντελεστές αυτοί είναι:

- α) 38% για μελέτη- επίβλεψη κτιριακών έργων. Ειδικότερα ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται στις παρακάτω κατηγορίες μελετών.
- β) 22% για μελέτη – επίβλεψη χωροταξικών πολεοδομικών, συγκοινωνιακών, υδραυλικών έργων για ακαθάριστες αμοιβές από διεύθυνση έργου.
- γ) 26% για μελέτη – επίβλεψη ηλεκτρομηχανολογικών έργων
- δ) 17% για μελέτη – επίβλεψη τοπογραφικών έργων. Ειδικότερα ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται σε μελέτες τοπογραφίας.
- ε) 60% για ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών από την προσφορά ανεξαρτήτων υπηρεσιών σε οργανωμένα γραφεία με τη χρησιμοποίηση της υποδομής και της οργάνωσης των γραφείων του εργοδότη και για την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών με αυτά τα έργα.

²³ από τις δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελείς ιδρύματα, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικούς οργανισμούς, συνεταιρισμούς και ενώσεις τους, συλλόγους γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και από επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας και του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων

²⁴ Ειδικά για παροχές μη έμμισθης υπηρεσίας που καταβάλλονται από τους εκμεταλλευτές επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης, ο παραπάνω συντελεστής περιορίζεται σε ποσοστό 10%.

Παράδειγμα

Οικονομολόγος δικαιούται από Α.Ε αμοιβή 3.000€ για παροχή υπηρεσιών και εκδίδει απόδειξη παροχής υπηρεσιών ως εξής:

Αμοιβή για παροχή εργασίας	3.000€
+ Φ.Π.Α 23%	+690€
-20%	<u>-600€</u>
Καθαρό Πληρωτέο:	3.090€

2.7.5 Τέλος επιτηδεύματος

Όλοι οι επιτηδευματίες και όσοι ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, με την προϋπόθεση ότι τηρούν βιβλία απλογραφικά ή διπλογραφικά, υποχρεούνται σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος, το οποίο ορίζεται ως εξής :

- α) Για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση και έχουν την έδρα τους σε τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε οκτακόσια (800) ευρώ ετησίως.
- β) Για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε χίλια (1.000) ευρώ ετησίως.
- γ) Για ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες, σε εξακόσια πενήντα (650) ευρώ ετησίως.
- δ) Για κάθε υποκατάστημα σε εξακόσια (600) ευρώ ετησίως.

Ειδικά για τις Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρίες της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του Κ.Φ.Ε., καθώς και για τα φυσικά πρόσωπα που το εισόδημά τους προέρχεται από ατομική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή ελεύθερο επάγγελμα και έχουν έγγραφη σύμβαση με μέχρι τρία (3) φυσικά ή/ και νομικά πρόσωπα, ή το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των ακαθάριστων εσόδων τους προέρχεται από ένα (1) φυσικό ή/ και νομικό πρόσωπο, τα ποσά του τέλους επιτηδεύματος, εξακολουθούν να ισχύουν όπως επιβλήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2012.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

Με τις νέες διατάξεις του Ν.4110/2013 απλοποιείται και γίνεται δικαιότερος ο τρόπος προσδιορισμού των ετήσιων δαπανών διαβίωσης της κατοικίας του φορολογούμενου, οποία μέχρι σήμερα υπολογίζονταν με βάση το τεκμαρτό μίσθωμα αυτής. Προτείνεται ειδικότερα, η καθιέρωση ενός αντικειμενικού συστήματος προσδιορισμού των δαπανών που απαιτούνται να γίνουν λόγω της κατοχής και χρήσης ορισμένων περιουσιακών στοιχείων. Θα λαμβάνεται υπόψη ένα ετήσιο κόστος συντήρησης και λειτουργίας κατοικιών, αυτοκινήτων, σκαφών αναψυχής, εναέριων μέσων, πισινών, διδάκτρων, οικιακών βοηθών κ.α. προκειμένου να εκτιμηθεί ένα εισόδημα ως ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα.

3.1 Αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες

Για τον προσδιορισμό του αντικειμενικού εισοδήματος με βάση τη συνολική ετήσια δαπάνη του φορολογούμενου, της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν και τους βαρύνουν λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης ή της δωρεάν παραχωρούμενης **κύριας κατοικίας** ορίζεται κλιμακωτά για τους κυρίου χώρους αυτής.

Επιφάνεια	Ετήσια αντικειμενική δαπάνη
Μέχρι 80 τ.μ.	40 € / τ.μ.
81-120 τ.μ.	65 € / τ.μ.
121-200 τ.μ.	110 € / τ.μ.
201 - 300 τ.μ.	200 € / τ.μ.
300 τ.μ και άνω	400 € / τ.μ.

Παράδειγμα 1^ο :

Για κύρια κατοικία 120 τ.μ κύριοι χώροι, με 20 τ.μ βοηθητικούς χώρους, έχει αντικειμενική δαπάνη : $80 \text{ τ.μ} * 40 \text{ €/τ.μ.} + 40 \text{ τ.μ} * 65 \text{ €/τ.μ.} + 20 \text{ τ.μ} * 40 \text{ €/τ.μ.} = 3.200 + 2.600 + 800 = 6.600 \text{ €}$

Παράδειγμα 2^ο :

Αν για την παραπάνω κατοικία γνωρίζουμε ότι είναι και μονοκατοικία τότε η αντικειμενική δαπάνη θα είναι $6.600 \text{ €} + (20\% * 6.600) = 7.920 \text{ €}$

2) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, που εκτιμάται με βάση τα τετραγωνικά μέτρα μιας ή περισσότερων ιδιοκατοικούμενων ή μισθωμένων **δευτερευουσών κατοικιών**, καθώς και των βοηθητικών χώρων αυτών, ορίζεται στο $\frac{1}{2}$ της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης.

3) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη **επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης**

Κυβικά εκατοστά I.X.	Ετήσια αντικειμενική δαπάνη
Μέχρι 1.200 κ.β	4.000 €
1.200 -1.600 κ.β	+ 600 € / 100 κ.ε.
1.600 - 2.000 κ.β	+ 600 € / 100 κ.ε.
2.000 - 3.000	+ 900 € / 100 κ.ε.
3.000 και άνω	+ 1200 € / 100 κ.ε.

Παράδειγμα 1ο: ετήσια αντικειμενική δαπάνη για I.X με 1.500 κ.β και πρώτο έτος κυκλοφορίας το 2005, θα είναι, $3.200 + 480 \text{ €} * 3 = 4.640 \text{ €}$

Παράδειγμα 2ο: Αν έχουμε ίδια περίπτωση με το παραπάνω I.X τότε η αντικειμενική δαπάνη θα είναι $4.640 - (4.640 * 30\%) = 3.248 \text{ €}$

4) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για **ιδιωτικά σχολεία** στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, με εξαίρεση τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, καθώς και τα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως προκύπτει από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

5) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για **οικιακούς βοηθούς**, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, η οποία ορίζεται στο εκάστοτε κατώτατο όριο αμοιβών όπως αυτό προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων²⁵.

6) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη με βάση **σκάφη αναψυχής** ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής του φορολογούμενου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν εκτιμάται με βάση το κόστος τελών ελλιμενισμού, ασφαλιστρών, καυσίμων, συντήρησής και πρακτόρευσης και ορίζεται ανάλογα με τα μέτρα ολικού μήκους του σκάφους, ως εξής²⁶

²⁵ Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν ο φορολογούμενος απασχολεί ένα μόνο οικιακό βοηθό ή όταν ο ίδιος ή πρόσωπο που συνοικεί με αυτό και τον βαρύνει έχει αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή είναι ηλικίας άνω των 65 ετών και απασχολεί ένα νοσοκόμο.

²⁶ α) για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη:

- Ολικού μήκους μέχρι 5 μέτρα, στο ποσό των 3.200€
- Για τα πάνω από 5 μέτρα ορίζεται στο ποσό των 4.000€.

β) για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη, με χώρο ενδιαίτησης υπολογίζεται βάση των μέτρων ολικού μήκους του σκάφους ως εξής:

- Για σκάφη μέχρι 7 μέτρα στο ποσό των 12.000€
- Για σκάφη από 7 και μέχρι 10 μέτρα προστίθενται 3.000 € ανά επιπλέον μέτρο μήκους
- Για σκάφη από 10 και μέχρι 12 μέτρα προστίθενται 7.500€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους
- Για σκάφη από 12 και μέχρι 15 μέτρα προστίθενται 15.000€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους
- Για σκάφη από 15 και μέχρι 18 μέτρα προστίθενται 22.500€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους
- Για σκάφη από 18 και μέχρι 22 μέτρα προστίθενται 30.000€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους
- Για σκάφη πάνω από 22 μέτρα προστίθενται 50.000€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους
- Τα ποσά αυτής της υποπερίπτωσης μειώνονται κατά 50% προκειμένου για ιστιοφόρα σκάφη.

7) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη για **αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα** κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν, ορίζεται ως εξής²⁷

8) Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη εξωτερικής **δεξαμενής κολύμβησης**(πισίνα) που προκύπτει για τον κύριο ή κάτοχο αυτής, ορίζεται, ανάλογα με την επιφάνειά της²⁸,

Παράδειγμα 1^ο: Μια εξωτερική πισίνα 70 τ.μ θα έχει συνολική αντικειμενική δαπάνη
 $60 * 160 + 10 * 320 = 10.400 \text{ €}$

Παράδειγμα 2^ο: Εάν για την παραπάνω πισίνα γνωρίζουμε ότι είναι εσωτερικά του σπιτιού τότε η αντικειμενική δαπάνη θα είναι : $10.400 * 2 = 20.800 \text{ €}$

9) Η **ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης:** 3.000 ευρώ για άγαμους και 5.000 ευρώ για έγγαμους.

Η παραπάνω αντικειμενική δαπάνη δεν ισχύει για τους φορολογούμενους που δεν έχουν άλλο επιπλέον πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα (κυρίως για νέους φοιτητές, στρατιώτες κλπ χωρίς εισόδημα).

3.1.1 Περιπτώσεις αμφισβήτησης δαπανών διαβίωσης

Το ετήσιο συνολικό ποσό της αντικειμενικής δαπάνης μπορεί να αμφισβητηθεί από τον φορολογούμενο όταν αυτό είναι μεγαλύτερο από την πραγματική δαπάνη του ίδιου και των μελών που τον βαρύνουν εφόσον αυτό αποδεικνύεται με βάση πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία²⁹.

Η τεκμαρτή δαπάνη από κάθε σκάφος μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητα του κατά 15% εάν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από 5 και μέχρι 10 έτη από το έτος της πρώτης νηολόγησης και 30% εάν έχει περάσει χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη. Για σκάφη με μόνιμο πλήρωμα ναυτολογημένο για ολόκληρο ή μέρος του έτους, στην παραπάνω δαπάνη προστίθεται και η αμοιβή του πληρώματος. Τα σκάφη επαγγελματικής χρήσης δεν λαμβάνονται υπόψη για την αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης.

²⁷ Για ανεμόπτερα στο ποσό των 8000€

Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα, στο ποσό των 65000€ για τους 150 πρώτους ίππους ισχύος του κινητήρα τους που προσαυξάνεται με το ποσό των 500€ για κάθε ίππο πάνω από τους 150 ίππους.

Για αεροσκάφη αεριοπροωθούμενα (jet) στο ποσό των 200€ για κάθε λίμπρα ώθησης. Προστέθηκε το τεκμήριο για τις υπερελαφρές πτητικές μηχανές, το οποίο ορίστηκε σε 20.000 €

²⁸ ανά κλίμακα σε:

160 € το τμ μέχρι τα 60 τμ

320€ το τμ για επιφάνεια άνω των 60 τμ.

Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης τα παραπάνω ποσά διπλασιάζονται.

²⁹ Τέτοια περιστατικά συντρέχουν ιδίως στο πρόσωπο των υπόχρεων οι οποίοι:

Υπηρετούν την στρατιωτική θητεία τους στις Ένοπλες Δυνάμεις

Είναι φυλακισμένοι

Νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική

Είναι άνεργοι και δικαιούνται βοήθημα ανεργίας

Συγκατοικούν με συγγενείς α' βαθμού και έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, λόγω αποδεδειγμένης συμβολής στις δαπάνες αυτές των συγγενών τους με την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι έχουν εισόδημα από εμφανείς πηγές

Είναι ορφανοί ανήλικοι οι οποίοι έχουν στην κυριότητα τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας τους

Προσκομίζουν στοιχεία απ' τα οποία αποδεικνύεται ότι για λόγους ανώτερης βίας πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την αντικειμενική.

3.2 Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Ως ετήσια δαπάνη του φορολογούμενου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

- α) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας³⁰.
- β) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης. Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται η αξία που προσδιορίζεται με το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Αν το τίμημα που καθορίζεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια είναι μεγαλύτερο από την πάνω αξία, ως καταβαλλόμενη δαπάνη λαμβάνεται το καθοριζόμενο σε αυτά τα συμβόλαια τίμημα.
- γ) Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε.
- δ) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα 300€.
- ε) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.

3.3 Μη εφαρμογή υπολογισμού εισοδήματος βάση αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων δεν εφαρμόζεται:

1. Για αντικειμενική δαπάνη η οποία προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης αναπήρου, το οποίο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας.
2. Για αλλοδαπό προσωπικό που δε διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ή ημεδαπό προσωπικό που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό και απασχολείται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένα στη χώρα μας.
3. Για τις επιχειρήσεις μεταπώλησης αυτοκινήτων.
4. Για αντικειμενική δαπάνη που προκύπτει βάση σκάφων αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής μόνιμων κατοίκων εξωτερικού.
5. Για αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν γεωργική ή εμπορική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα.
6. Για αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ειδικά διασκευασμένων για πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητικές αναπηρίες που υπερβαίνουν σε ποσοστό το 67%.
7. Οι ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες για συνταξιούχους οι οποίοι έχουν υπερβεί το 65^ο έτος της ηλικίας τους εφαρμόζονται μειωμένες κατά ποσοστό 30%.

³⁰ Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των 10.000€. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό των 5.000€. Δεν λαμβάνονται υπόψη τα χρηματικά ποσά που διατίθενται για την αγορά κινητών πραγμάτων που αποτελούν το άμεσο αντικείμενο της ασκούμενης εμπορικής δραστηριότητας.

3.4 Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής

Η διαφορά μεταξύ του εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν και της συνολικής ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης και των δαπανών απόκτησης περιουσιακών στοιχείων προσαυξάνει τα εισοδήματα που δηλώνονται ή προσδιορίζονται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας κατά το ίδιο οικονομικό έτος, του φορολογουμένου ή της συζύγου του, κατά περίπτωση, από εμπορικές επιχειρήσεις ή από την άσκηση ελευθέρων επαγγελμάτων και αν δεν δηλώνεται εισόδημα από τις κατηγορίες αυτές η διαφορά αυτή λογίζεται ως φορολογητέο εισόδημα.

Ο προϊστάμενος της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς υποχρεούται να λάβει υπόψη του τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία και με τα οποία καλύπτεται ή περιορίζεται η διαφορά που προκύπτει. Σ' αυτές τις περιπτώσεις ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης. Τα ποσά αυτά ιδίως είναι,

α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον ίδιο, τη σύζυγο του και τα πρόσωπα που τους βαρύνουν και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

β) Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

δ) Εισαγωγή συναλλάγματος, που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδας, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή.

ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία.

στ) Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ ΜΙΣΘΩΤΩΝ****4.1 Υπολογισμός φόρου με βάση την κλίμακα μισθωτών / συνταξιούχων – Μειώσεις φόρου μισθωτών / συνταξιούχων λόγω δαπανών απόκτησης αγαθών και υπηρεσιών****4.1.1 Υπολογισμός φόρου με βάση την κλίμακα μισθωτών / συνταξιούχων**

Το καθαρό εισόδημα Μισθωτών- Συνταξιούχων υποβάλλεται σε φόρο σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα:

Κλίμακα εισοδήματος	Φορολογικός συντελεστής	Φόρος κλίμακας	Σύνολο	
			Εισοδήματος	Φόρου
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
25.000	22%	5.500	25.000	5.500
17.000	32%	5.440	42.000	10.940
Υπερβάλλον	42%			

4.1.2 Μειώσεις φόρου μισθωτών / συνταξιούχων λόγω αποδείξεων δαπανών

Σύμφωνα με τις τελευταίες αλλαγές του φορολογικού Νόμου 4110/2013, η μείωση φόρου στους μισθωτούς που θα μπορεί να πραγματοποιηθεί, με προϋπόθεση όμως την συλλογή ενός αναγκαίου ποσού αποδείξεων, θα είναι :

α) Για εισόδημα μέχρι 21.000 ευρώ, μείωση κατά 2.100 ευρώ. Αν ο φόρος που προκύπτει είναι μικρότερος των 2.100 ευρώ το ποσό μείωσης περιορίζεται στο ποσό του φόρου.

β) Για εισόδημα πάνω από 21.000 ευρώ το ποσό μείωσης περιορίζεται κατά 100 ευρώ ανά 1.000 ευρώ εισοδήματος και μέχρι εξαντλήσεως του ποσού των 2.100 ευρώ. Δηλαδή, τα εισοδήματα άνω των 42.000 ευρώ δεν δικαιούνται καμία έκπτωση φόρου.

Για να ισχύει η παραπάνω μείωση φόρου οι φορολογούμενοι μισθωτοί είναι υποχρεωμένοι να συλλέξουν αποδείξεις αξίας ίση με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ατομικού τους εισοδήματός(πραγματικού ή αντικειμενικού), με μέγιστο όμως όριο αποδείξεων τις 10.500 ευρώ.

Η μείωση φόρου θα γίνεται κλιμακωτά σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα

Ετήσιο καθαρό εισόδημα (βάσει αναγωγής)	Φόρος (βάσει κλίμακας μισθωτών – συνταξιούχων)	Τελικός φόρος (μετά τη μείωση)
5.000	$(5.000 \cdot 22\%) = 1.100$	0 (1.100-1.100)
18.000	$(18.000 \cdot 22\%) = 3.960$	1.860 (3.960-2.100)
18.500	4.070	1.970 (4.070-2.100)
21.000	4.620	2.520 (4.620-2.100)
21.200	4.664	2.564 (4.664-2.100)
21.500	4.730	2.730 (4.730-2.000)
21.900	4.818	2.818 (4.818-2.000)
22.000	4.840	2.840 (4.840-2.000)

22.600	4.972	3.072 (4.972-1.900)
23.000	5.060	3.160 (5.060-1.900)
24.000	5.280	3.480 (5.280-1.800)
25.000	5.500	3.800 (5.500-1.700)
25.300	5.596	3.896 (5.596-1.700)
26.000	5.820	4.220 (5.820-1.600)
27.000	6.140	4.640 (6.140-1.500)
28.000	6.460	5.060 (6.460-1.400)
29.000	6.780	5.480 (6.780-1.300)
30.000	7.100	5.900 (7.100-1.200)
31.000	7.420	6.320 (7.420-1.100)
32.000	7.740	6.740 (7.740-1.000)
32.499	7.899,68	6.899,68 (7.899,68-1.000)
32.500	7.900	7.000 (7.900-900)
32.999	8.059,68	7.159,68 (8.059,68-900)
33.000	8.060	7.160 (8.060-900)
34.000	8.380	7.580 (8.380-800)
35.000	8.700	8.000 (8.700-700)
36.000	9.020	8.420 (9.020-600)
37.000	9.340	8.840 (9.340-500)
38.000	9.660	9.260 (9.660-400)
39.000	9.980	9.680 (9.980-300)
40.000	10.300	10.100 (10.300-200)
41.000	10.620	10.520 (10.620-100)

Όσοι δεν καταφέρουν να συλλέξουν τον απαραίτητο αριθμό αποδείξεων, θα πληρώσουν ποινή φόρου 22%, η οποία θα υπολογίζεται πάνω στην διαφορά από τις υπολειπόμενες αποδείξεις.

Ωστόσο, αποδείξεις καλούνται να προσκομίσουν και όσοι έχουν υψηλά εισοδήματα. Ακόμη και όσοι δηλώνουν εισοδήματα πάνω από 42.000 ευρώ, τα οποία δεν έχουν αφορολόγητο και συνεπώς δεν έχουν λόγο να συγκεντρώνουν αποδείξεις, θα υποχρεωθούν να συγκεντρώνουν αποδείξεις, καθώς σε αντίθετη περίπτωση θα επιβαρύνονται με πρόστιμο.

Παράδειγμα 1ο :

Ένας φορολογούμενος, με ετήσιο εισόδημα 20.000 ευρώ θα πρέπει να συλλέξει αποδείξεις αξίας (20.000 * 25%) = 5.000 ευρώ

Εάν έχει αποκομίσει όλες τις απαιτούμενες αποδείξεις τότε θα έχει μείωση φόρου (20.000 * 10%) = 2.000 ευρώ

Παράδειγμα 2ο:

Κάποιος που έχει ετήσιο εισόδημα 50.000 ευρώ και καλείται να πληρώσει φόρο 14.300 ευρώ, τώρα καλείται να προσκομίσει αποδείξεις 10.500 ευρώ. Αν δεν προσκομίσει καθόλου αποδείξεις θα κληθεί να πληρώσει πρόστιμο ύψους 2.310 (10.500 x 22% = 2.310). Αν προσκομίσει αποδείξεις 8.500 ευρώ θα πληρώσει πρόστιμο 440 ευρώ [(10.500-8.500 =2.000 x 22%)].

Παράδειγμα 3ο :

Κάποιος με ετήσιο εισόδημα 25.000 ευρώ καλείται να συγκεντρώσει αποδείξεις 6.250 ευρώ (25.000* 25%). Αν συγκεντρώσει αποδείξεις 3.000 ευρώ μόνο, τότε θα κληθεί να πληρώσει πρόστιμο ύψους 715,00 ευρώ, δηλαδή το υπολειπόμενο ποσό των 3.250 x 22% (6.250-3.000=3.250).

4.1.3 Κατηγορίες αποδείξεων δαπανών για την κάλυψη του 25% του εισοδήματος

Οι αποδείξεις οι οποίες γίνονται αποδεκτές για να καλυφθεί το 25% του εισοδήματος είναι οι ακόλουθες:

- **Αποδείξεις καταναλωτικών αγαθών:**

Θα συμπεριλαμβάνονται οι αποδείξεις, από supermarket, αποδείξεις για ρούχα, παπούτσια, καταναλωτικά αγαθά, εστιατόρια, μπαρ, κομμωτήρια, παροχή διαφόρων υπηρεσιών κλπ.

- **Αποδείξεις από φροντιστήρια**

- **Αποδείξεις από ενοίκιο**

- **Δαπάνες κοινοχρήστων και πετρελαίου θέρμανσης**

Είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι η συλλογή αποδείξεων είναι υποχρεωτική και όχι η προσκόμιση τους στην εφορία (δηλαδή θα πρέπει να κρατούνται στο σπίτι και να προσκομίζονται μόνο αν ζητηθεί).

Πέραν των αποδείξεων που συλλέγουμε εντός Ελλάδας, αναγνωρίζονται και δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εντός ΕΕ.

4.2 Συνολικός φόρος φυσικών προσώπων = Άθροισμα συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης όλων των κατηγοριών εισοδημάτων των

Ο συνολικός φόρος των φυσικών προσώπων υπολογίζεται αθροίζοντας τις φορολογικές επιβαρύνσεις που έχουν προκύψει από την κάθε κατηγορία εισοδήματος χωριστά όπως τις υπολογίσαμε στα κεφάλαιο 2 - Πραγματικά Εισοδήματα, στο κεφαλ.3 -Τεκμαρτά Εισοδήματα (στο βαθμό που είναι μεγαλύτερα των πραγματικών) & στο κεφαλ. 4 - εισοδήματα μισθωτών / συνταξιούχων.

4.2.1 Μειώσεις φόρου για όλα τα φυσικά πρόσωπα

Το ποσό του φόρου που προκύπτει μειώνεται επιπλέον κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για κάθε καταβαλλόμενη από τις ακόλουθες δαπάνες :

1. Των **εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης**³¹ του φορολογουμένου και των λοιπών προσώπων που τον βαρύνουν κατά το μέρος που δεν καλύπτονται από ασφαλιστικά ταμεία ή/και ασφαλιστικές εταιρείες και υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογούμενου εισοδήματος. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

Π.χ. αν υπάρχει ετήσιο εισόδημα 15.000 ευρώ, η δαπάνη στους γιατρούς μέχρι τα 750 ευρώ (το 5% του εισοδήματος) δεν θα αναγνωριστεί.

2. Το ποσό της **διατροφής** που καταβάλλεται από τον ένα σύζυγο στον άλλο του οποίου αποτελεί φορολογητέο εισόδημα. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τις 1.500 ευρώ

3. Χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω **δωρεάς** (με αποδέκτες δωρεάς τους καταγραμμένους από τον Νόμο και με την ισχύ των προϋποθέσεων που καταγράφονται).

4. Λόγω **αναπηρίας**. Το ποσό φόρου που προκύπτει μειώνεται κατά 200,00 ευρώ για τις περιπτώσεις αναπηρίας όπως αυτές καταγράφονται από το νόμο.

4.3 Επιπλέον φόρος για το σύνολο των εισοδημάτων – «Ειδική εισφορά αλληλεγγύης» στα φυσικά πρόσωπα

Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης επιβάλλεται σε όλα τα εισοδήματα φυσικών προσώπων, άνω των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ, που προέκυψαν κατά τις διαχειριστικές χρήσεις 2010 έως και 2014 και δηλώνονται με τις δηλώσεις των αντίστοιχων οικονομικών ετών 2011 - 2015.

Για την επιβολή της εισφοράς, λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο συνολικό καθαρό ατομικό εισόδημα, πραγματικό ή τεκμαρτό, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο του φυσικού προσώπου ή σχολάζουσας κληρονομιάς. Εξαιρούνται και δεν προσμετρούνται από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς οι μακροχρόνια άνεργοι που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω οργανισμό, εφόσον κατά το χρόνο της βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.

Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, που επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα της προηγούμενης παραγράφου, υπολογίζεται ως εξής:

³¹ Ως έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται: α) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε ιατρούς και ιατρικά κέντρα όλων των ειδικοτήτων για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις, καθώς και οι αμοιβές που καταβάλλονται σε οδοντιάτρους, ορθοδοντικούς, γναθοχειρουργούς για οδοντοθεραπεία, οδοντοπροσθετική και γναθοχειρουργική, β) τα έξοδα νοσηλείας που καταβάλλονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικές κλινικές, καθώς και οι δαπάνες που καταβάλλονται για διαρκή κάλυψη ιατρικών αναγκών, γ) τα έξοδα για φαρμακευτική περίθαλψη γενικά, δ) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε νοσοκόμο για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή κατά τη νοσηλεία του σε νοσοκομείο ή κλινική ή στο σπίτι, ε) η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά μέλη, καθώς και η δαπάνη για την αγορά ή τοποθέτηση στο σώμα του ασθενούς οργάνων, τα οποία είναι αναγκαία για τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, στ) τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων με ειδικές ανάγκες που παρουσιάζουν αναπηρία σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) και άνω με βάση τη γνωμάτευση των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, καθώς και η δαπάνη τους για διδάκτρα ή τροφή που καταβάλλονται γι' αυτά τα τέκνα σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές ή θεραπευτήρια, ζ) ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της δαπάνης που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων, οι οποίες λειτουργούν νόμιμα.

- α) Για συνολικό καθαρό εισόδημα από δώδεκα χιλιάδες ένα (12.001) ευρώ έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή ένα τοις εκατό (1%) επί ολόκληρου του ποσού.
- β) Για συνολικό καθαρό εισόδημα από είκοσι χιλιάδες ένα (20.001) ευρώ έως και πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή δύο τοις εκατό (2%) επί ολόκληρου του ποσού.
- γ) Για συνολικό καθαρό εισόδημα από πενήντα χιλιάδες ένα (50.001) έως και εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) επί ολόκληρου του ποσού.
- δ) Για συνολικό καθαρό εισόδημα από εκατό χιλιάδες ένα (100.001) ευρώ και άνω, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό (4%) επί ολόκληρου του ποσού.
- ε) Για το συνολικό καθαρό εισόδημα, του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προέδρου και των Αντιπροέδρων της Βουλής, των Βουλευτών, του Προέδρου και των Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, των Υπουργών, των Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, των Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Περιφερειαρχών, των Ευρωβουλευτών, των Δημάρχων και των προσώπων των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 56 του Συντάγματος, εφόσον οι πάσης φύσεως αποδοχές και πρόσθετες αμοιβές ή απολαβές τους είναι τουλάχιστον ίσες με τις αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, η ειδική εισφορά υπολογίζεται με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%) επί ολόκληρου του ποσού.

Το ποσό της έκτακτης εισφοράς περιορίζεται αναλόγως, σε κάθε περίπτωση ώστε το συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει μετά την αφαίρεση της ειδικής εισφοράς να μην υπολείπεται του καθαρού εισοδήματος που απομένει μετά την αφαίρεση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, η οποία υπολογίστηκε με την εφαρμογή του αμέσως προηγούμενου συντελεστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο**Παράδειγμα φυσικών προσώπων****Περιουσιακά στοιχεία μιας οικογένειας**

Η οικογένεια αποτελείται από ένα ζεύγος και ένα ανήλικο τέκνο (15ετών). Ο υπόχρεος είναι μισθωτός Δημοσίου, ενώ η σύζυγος είναι μισθωτή ιδιωτικού τομέα. Για το έτος 2013 έχουν τα ακόλουθα οικονομικά στοιχεία :

Ο υπόχρεος:

- ✓ Έχει ετήσιο εισόδημα 10.087,79 €, με παρακράτηση: για ΦΜΥ 0,00 € και για «Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης» 100,87€
- ✓ Επίσης έχει εισόδημα από εμπορική επιχείρηση 3.500€ (η επιχείρηση αυτή είναι ένας φούρνος και βρίσκεται στο κέντρο των Χανίων όπου έχουν περίπου 53.000 πληθυσμό)
- ✓ Εισόδημα από ακίνητα 5.000 €.
- ✓ Έχει δύο Ι.Χ ,το πρώτο είναι 1.298 κ.ε, με έτος κυκλοφορίας το 1995 και 100% ιδιοκτησία και
- ✓ Το δεύτερο είναι 1.124 κ.ε με έτος κυκλοφορίας το 1996.
- ✓ Έχει το 100% ιδιότητα μονοκατοικίας που διαμένουν με κύριους χώρους 100 τ.μ και βοηθητικούς 30 τ.μ, και
- ✓ Τέλος έχει συλλέξει δαπάνες απόκτησης αγαθών και υπηρεσιών αξίας 4.650,00 € .

Όσο αφορά **την σύζυγο** έχει τα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία:

- ✓ Ετήσιο εισόδημα μισθωτής υπηρεσίας 13.390,57 €, με παρακράτηση: για ΦΜΥ 0,00 € και για «Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης» 133,90€
- ✓ Εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις 200,00 €
- ✓ Εισόδημα από ακίνητα 11.975,07 €.
- ✓ Είναι κάτοχος ενός Ι.Χ με 1.390 κ.ε και έτος κυκλοφορίας το 2000
- ✓ Έχει έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης αξίας 1.500,00 €,
- ✓ Αποδείξεις δαπανών αξίας 6.500,00 €.

Βάση των παραπάνω στοιχείων να υπολογιστεί ο συνολικός φόρος του ζευγαριού. (Η φορολογική δήλωση θα γίνει το οικονομικό έτος 2014, για τα δεδομένα του έτους 2013)

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ E1	<i>E1</i> Κοινή Δήλωση Ζεύγους	
	Στήλη Υπόχρεου	Στήλη της Συζύγου
ΠΙΝΑΚΑΣ 4 – ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ		
A. Εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών	10.087,79 €	13.390,57 €
B. Εισόδημα από Γεωργικές Επιχ.	0,00 €	200,00 €
Γ. Εισόδημα από Εμπορικές Επιχ.	3.500,00 €	0,00 €
E. Εισόδημα από Ακίνητα	5.000,00 €	11.975,07 €

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - ΠΡΟΣ/ΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚ/ΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		
1. Ετήσια Αντικ/κή δαπάνη βάση:		
α. Ιδιοκατ/νης-μισθωμένης-παραχ/νης κατοικίας	5.280,00 €	0,00 €

γ. Αυτοκίνητα Ι.Χ.	4.300,00 €	2.600,00 €
2. Ετήσια Αντικ/κή δαπάνη βάση:		
ζ. Τοκοχρεωλυτικής Απόσβεσης Δανείων	3.343,02 €	2.114,44 €

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 - ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		
3. Εισοδήματα που απεκτήθησαν και απαλλάσσονται από τον φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και μερίσματα ΑΕ, ΕΠΕ	0,00 €	0,00 €

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 - ΠΟΣΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΦΟΡΟ		
2. έξοδα Ιατρικής περίθαλψης	0,00 €	0,00 €
9. Έξοδα διατροφής	0,00 €	0,00 €
Δαπάνη αγαθών και υπηρεσιών	4.650,00 €	6.500,00 €
Έξοδα Νοσοκομειακής περίθαλψης	0,00 €	1.500,02 €
ΠΙΝΑΚΑΣ 8 - ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ - ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ		
9. Φόρος που παρακρατήθηκε σε μισθούς Συντάξεις	100,87 €	133,90 €

Υπολογισμός Αντικειμενικών δαπανών

1) Ο σύζυγος έχει ένα Ι.Χ , 1.298 κ.ε, με έτος κυκλοφορίας το 1995 και 100% ιδιοκτησία. Μέχρι 1200 κ.ε, είναι 4.000 ευρώ και τα υπόλοιπα 98 κ.ε υπολογίζονται συν 600 ευρώ.
Συνολικά 4.600. υπολογίζω και την παλαιότητα, (16 ετών)
άρα $4.600 * 50\% = 2.300$

Ομοίως για το δεύτερο Ι.Χ :

Είναι 1.124 κ.ε με έτος κυκλοφορίας το 1996.

Τα πρώτα 1.200 κ.ε έχουν 4000 ευρώ αντικειμενική δαπάνη, και αφού είναι 15 ετών έχουμε $4.000 * 50\% = 2.000$

Συνολικά για τα δύο Ι.Χ η αντικειμενική δαπάνη θα είναι 4.300 ευρώ

Για την κατοικία που ανήκει στον σύζυγο με 100% ιδιοκτησία :

Μονοκατοικία, με κύριους χώρους 100 τ.μ και βοηθητικούς 30 τ.μ

Για κύριους χώρους τα πρώτα 80 τ.μ είναι : $80 * 40 = 3.200$

Και για τα επόμενα 20 τ.μ είναι : $20 * 65 = 1.300$ συνολικά 4.500 για κύριους χώρους

Και έχουμε βοηθητικούς χώρους 30 τ.μ όπου υπολογίζεται $30 * 40 = 1.200$ ευρώ

Άρα κύριοι και βοηθητικοί χώροι είναι 4.400 ευρώ.

Επειδή είναι μονοκατοικία έχουμε προσαύξηση 20% από την συνολική δαπάνη, οπότε $4.400 + (4.400 * 20\%) = 4.400 + 880 = 5.280$ ευρώ

2) Η σύζυγος έχει Ι.Χ με 1.390 κ.ε και έτος κυκλοφορίας το 2000

Για τα πρώτα 1200 κ.ε έχουμε 4.000 ευρώ συν $2 * 600 = 1.200$ ευρώ

Άρα $5.200 * 50\% = 2.600$

$5200 - 2.600 = 2.600$

Υπολογισμός Φορολογητέου Εισοδήματος & φόρου

	<u>Υπόχρεος</u>	<u>Σύζυγος</u>
Δηλωθέντα Εισοδήματα		
Σύνολο Δηλωθέντων Εισοδημάτων (από πίνακα 4)	18.587,79	25.565,64
Εισοδήματα Βάση τις Αντικειμενικές δαπάνες		
Σύνολο Αντικειμενικών Δαπανών(πίνακας 5 & 6)	12.923,02	4.714,44
Ελάχιστη αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης	2.500,00	2.500,00
Σύνολο	15.423,02	7.214,44
Φορολογητέο Εισόδημα	18.587,79	25.565,64
Φόρος που αναλογεί*	2.311,43	2.026,61
Μειώσεις από το φόρο		
έξοδα Νοσοκομειακής περίθαλψης** (221,72 * 10%)	0	22,17
Οφειλόμενος φόρος εισοδημάτων	2.311,43	2.004,44
Πλέον:		
Ειδική εισφορά αλληλεγγύης***	<u>185,87</u>	<u>511,31</u>
Συνολική φορολογική επιβάρυνση	2.497,30	2.515,75
Μείον:		
Φόρος που παρακρατήθηκε	<u>100,87</u>	<u>133,90</u>
Συνολικός φόρος έτους προς καταβολή	2.396,43	2.381,85

* Ο φόρος θα υπολογιστεί χωριστά για κάθε κατηγορία εισοδήματος:

Μισθός : (υπόχρεος) $10.087,79 * 22\% = 2.219,31 - 2.100$ (αποδείξεις) = 119,31 ευρώ

(σύζυγος) $13.390,57 * 22\% = 2.945,92 - 2.100 = 845,92$

Ακίνητα : (υπόχρεος) $(5.000 - 5000 * 5\% \text{ αποσβέσεις}) = 4.750$

$4.750 + (4.750 * 1,5\%) = 4.821,25$

άρα $4.821,25 * 10\% = 482,12$ ευρώ

(σύζυγος) $(11.975,07 - 11.975,07 * 5\%) = 11.376,31$

$11.376,31 + (11.376,31 * 1,5\%) = 11.546,95$

άρα $11.546,95 * 10\% = 1.154,69$ ευρώ

Γεωργικές υπηρεσίες : (σύζυγος) $200 * 13\% = 26,00$ ευρώ

Εμπορικές : (υπόχρεος) $3.500 * 26\% = 910 + 800$ (Τέλος επιτηδεύματος) = 1.710 ευρώ

** $(25.565,64 * 5\%) = 1.278,28$ ευρώ δεν αναγνωρίζονται σαν έξοδα επομένως θα υπολογιστούν τα υπόλοιπα, δηλαδή $1.500 - 1.278,28 = 221,72$

* ** (ο υπόχρεος) έχει εισόδημα $18.587,79 * 1\% = 185,87$

(η σύζυγος) έχει εισόδημα $25.565,64 * 2\% = 511,31$

Επομένως το ζευγάρι θα πληρώσει συνολικό ετήσιο φόρο :

2.396,43 + 2.381,85 = 4.778,28 ευρώ

ΜΕΡΟΣ 2^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ, ΔΩΡΕΩΝ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Κάθε περιουσιακό στοιχείο που μεταβιβάζεται με κληρονομιά, δωρεά ή γονική παροχή υπολογίζεται στην αξία αυτού κατά το χρόνο θανάτου ή κατά το χρόνο που καταρτίστηκε έγγραφο είτε όχι. Υπόχρεος σε φόρο είναι ο κληρονόμος, αντίστοιχα και χρόνος φορολογίας είναι, κατά κανόνα, ο χρόνος θανάτου. Όταν όμως πρόκειται για δωρεά ή γονική παροχή, χρόνος φορολογίας θεωρείται ο χρόνος που παραδίδονται τα κινητά πράγματα.

6.1 Φορολογία κληρονομιών

6.1.1 Κατάταξη φορολογουμένων - Φορολογικές κλίμακες

Η αιτία θανάτου κτήσης των κάθε φύσεως περιουσιακών στοιχείων καθώς και η αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής κτήσης ακινήτων ή εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων επί ακινήτων, μετοχών καθώς και λοιπών περιουσιακών στοιχείων (εκτός μετρητών) υπόκειται σε φόρο, ο φόρος ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις εξής ανά κατηγορία φορολογικές κλίμακες. Οι δικαιούχοι της κτήσης, ανάλογα με την συγγενική τους σχέση προς τον κληρονομούμενο κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες.

Στην Α' κατηγορία υπάγονται:

- α) ο, η σύζυγος του κληρονομούμενου
- β) το πρόσωπο το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με κληρονομούμενο και το οποίο λύθηκε με το θάνατο αυτού, εφόσον η συμβίωση είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο ετών
- γ) οι κατιόντες πρώτου βαθμού δηλαδή, τέκνα από νόμιμο γάμο, τέκνα χωρίς γάμο έναντι της μητέρας
- δ) οι κατιόντες εξ αίματος δευτέρου (εγγονοί) βαθμού
- ε) οι ανιόντες εξ αίματος πρώτου βαθμού (γονείς).

Κλίμακα	Συντελεστής	Φόρος κλίμακας	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
150.000	0	0	150.000	0
150.000	1	1.500	300.000	1.500
300.000	5	15.000	600.000	16.500
Υπερβάλλον	10			

Στη Β' κατηγορία υπάγονται:

- α) οι κατιόντες εξ αίματος τρίτου και επόμενων βαθμών (δισέγγονα)
- β) οι ανιόντες εξ αίματος δεύτερου και επόμενων βαθμών (παππούδες, γιαγιάδες)
- γ) τα εκούσια ή δικαστικά αναγνωρισθέντα τέκνα έναντι των ανιόντων του πατέρα που τα αναγνώρισε,

- δ) οι κατιόντες του αναγνωρισθέντος έναντι του αναγνωρίσαντος και των ανιόντων αυτού
 ε) οι αδελφοί (αμφιθαλείς ή ετεροθαλείς), στ) οι συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πλαγίου
 ζ) οι πατριοί και οι μητρίες, η) τα τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου
 θ) τα τέκνα εξ αγχιστείας (γαμπροί - νύφες)
 ι) οι ανιόντες εξ αγχιστείας (πεθεροί - πεθερές).

Κλίμακα	Συντελεστής	Φόρος Κλίμακας	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
30.000	0	0	30.000	0
70.000	5	3.500	100.000	3.500
200.000	10	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον	20			

Στη Γ' κατηγορία υπάγεται οποιοσδήποτε άλλος εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγενή του κληρονομούμενου. Σε περίπτωση υιοθεσίας, η κατάταξη στην οικεία κατηγορία του υιοθετηθέντος ή των συγγενών αυτού έναντι του υιοθετηθέντος ή των συγγενών αυτού γίνεται με βάση τη συγγενική σχέση που προκύπτει κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Κλίμακα	Συντελεστής	Φόρος κλίμακας	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
(ευρώ)	%	(ευρώ)	(ευρώ)	(ευρώ)
6.000	0	0	6.000	0
66.000	20	13.200	72.000	13.200
195.000	30	58.500	267.000	71.700
Υπερβάλλον	40			

Όταν ο κληρονόμος ή κληροδόχος έχει αναπηρία κατά 67% και άνω, ο φόρος που αναλογεί σύμφωνα με τις προηγούμενες κλίμακές μειώνεται κατά ποσοστό 10%. Αν στο ίδιο πρόσωπο συντρέχουν προϋποθέσεις μείωσης φόρου, έκπτωσης και απαλλαγής, οφείλεται ο μικρότερος φόρος που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών. Η αιτία θανάτου κτήσης χρηματικών ποσών υπόκειται σε φόρο ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή 0,5%. Η αιτία θανάτου κτήσης των λοιπών περιουσιακών στοιχείων από τα πρόσωπα αυτά υπόκειται σε φόρο ο οποίος υπολογίζεται επίσης αυτοτελώς με συντελεστή 0,5%. Κατοικία ή οικόπεδο, που αποκτάται αιτία θανάτου, από σύζυγο ή τέκνο του κληρονομούμενου κατά πλήρη κυριότητα, εξ ολοκλήρου ή κατά ποσοστό εξ αδιαιρέτου, απαλλάσσεται από το φόρο, εφόσον ο κληρονόμος ή κληροδόχος ή ο σύζυγος αυτού ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα αυτού δεν έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή ιδανικό μερίδιο κατοικίας που πληροί

τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικοπέδο οικοδομήσιμο ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου, στα οποία αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές τους ανάγκες και βρίσκονται σε δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων. Οι στεγαστικές ανάγκες θεωρείται ότι καλύπτονται, αν το συνολικό εμβαδόν των ανωτέρω ακινήτων και των λοιπών αντίστοιχων κληρονομητέων ακινήτων είναι 70 τ.μ, προσαυξανόμενο κατά 20 τ.μ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά 25 τ.μ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνων, των οποίων η επιμέλεια έχει ο δικαιούχος. Δικαιούχοι της απαλλαγής είναι οι Έλληνες και οι πολίτες κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δικαιούχοι πρέπει να είναι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας.

Η απαλλαγή παρέχεται για ποσό αξίας :

α) Κατοικίας μέχρι 200.000€ για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι 250.000€ για κάθε έγγαμο κληρονόμο. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 25.000€ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του και κατά 30.000€ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα, εφόσον στον δικαιούχο περιέχεται μία μόνο κατοικία εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαιρέτου. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια έκαστου έως 20.τ.μ, εφόσον βρίσκονται στην ίδια οικοδομή και αποκτώνται ταυτόχρονα. β) Οικόπεδου μέχρι 50.000€ για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι 100.000€ για κάθε έγγαμο κληρονόμο. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 10.000€ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του και κατά 15.000€ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα, εφόσον στο δικαιούχο περιέρχεται ένα μόνο οικόπεδο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαιρέτου.

Π.χ

Ο Ανδρέου αφήνει κληρονόμο στον ενήλικο γιό του Πέτρο, ένα διαμέρισμα αξίας 155.000 ευρώ, μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, αξίας 35.000 ευρώ, ένα Ι.Χ αξίας 20.000 ευρώ και μια χρηματική κατάθεση στην τράπεζα, αξίας 50.000 ευρώ. Συνολική αξία φορολογητέας περιουσίας είναι : $(155.000+35.000+20.000+50.000)=260.000$ ευρώ. Όμως για να βρεθεί ο οφειλόμενος φόρος θα διαχωρίσουμε τις κατηγορίες εισοδημάτων. Παρατηρώ πως ο Πέτρος είναι παιδί του Ανδρέου και ανήκει στην Α' Κατηγορία, άρα θα υπολογίσω το φόρο βάση των συντελεστών του πρώτου πίνακα.

Οφειλόμενος φόρος για ακίνητα : $155.000-150.000=5000 * 5\% = 250$ ευρώ

Οφειλόμενος φόρος για μετοχές : $(35.000 < 150.000)$ 0 ευρώ

Οφειλόμενος φόρος για Ι.Χ : $(20.000 < 150.000)$ 0 ευρώ

6.2 Δωρεές – Γονικές παροχές

Το υπόλοιπο της περιουσίας, πλην των χρηματικών ποσών, που αποκτάται αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής, το οποίο απομένει μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων και απαλλαγών υποβάλλεται σε φόρο. Από το φόρο που προκύπτει εκπίπτει: α) ο φόρος που αναλογεί στις προγενέστερες δωρεές, γονικές παροχές ή προίκες, β) ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε ή οριστικά και τελεσίδικα βεβαιώθηκε στην αλλοδαπή για τις δωρεές και γονικές παροχές των κινητών που έγιναν εκεί. Η αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής κτήση χρηματικών ποσών υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στην Α' κατηγορία (όπου ανήκουν σύζυγοι, τέκνα, γονείς, εγγόνια και παππούδες), με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στη Β' κατηγορία και με συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στη Γ' κατηγορία. Ο φόρος που προκύπτει για γονική παροχή ακινήτων που βρίσκονται σε νησιά με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100)

κατοίκους, μειώνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%), εφόσον το τέκνο είναι μόνιμος κάτοικος των νησιών αυτών. Η φορολογική αυτή μείωση παρέχεται για γονικές παροχές που συνιστώνται μέχρι τις 18.2.2017.

Οι μεταβιβάσεις εν ζωή από τους γονείς στα παιδιά τους, μπορεί να είναι είτε δωρεές είτε γονικές παροχές (αυτό οφείλεται στην βούληση τους όπως αυτή διατυπώνεται στην οικεία δήλωση ή στο συμβόλαιο) και υπάγονται στον αντίστοιχο φόρο είτε δωρεάς (με προοδευτικούς συντελεστές) είτε γονικής παροχής (με αυτοτελή φορολόγηση). Σημειώνεται ότι γονική παροχή είναι κατά το αστικό δίκαιο η μεταβίβαση περιουσίας από τους γονείς στα παιδιά τους για οικογενειακή ή οικονομική αυτοτέλεια ή έναρξη ή εξακολούθηση κάποιου επαγγέλματος.

Για την αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής μεταβίβαση εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών, ομολογιών, ιδρυτικών και λοιπών γενικά τίτλων των εμπορικών εταιρειών, δημοσίων χρεογράφων ή άλλων τέτοιας φύσης αξιών, καθώς και μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών και λοιπών τίτλων κινητών αξιών, εταιρικών μερίδων ή μεριδίων, ποσοστά συμμετοχής σε κοινωνία αστικού δικαίου, που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα, και συνεταιριστικών μερίδων απαιτείται η σύνταξη ιδιωτικού εγγράφου, το οποίο συνυποβάλλεται με την οικεία δήλωση, ή συμβολαιογραφικού εγγράφου.

6.2.2 Μεταβίβαση περιουσίας από επικαρπία ή υψηλή κυριότητα

Από την λόγω δωρεάς περιουσία προ της φορολογίας της αφαιρούνται τα ποσοστά της αξίας του ακινήτου που προβλέπεται από το Νόμο αν μεταβιβάζεται επικαρπία ή ψιλή κυριότητα. Στο άρθρο 15 Ν.2961/2001 αναφέρονται τα ποσοστά φορολογητέας αξίας ακινήτων σε δωρεές επικαρπίας που είναι τα εξής:

8/10 επικαρπωτές μέχρι 20 έτη
 7/10 επικαρπωτές άνω των 20 ετών
 6/10 επικαρπωτές άνω των 30 ετών
 5/10 επικαρπωτές άνω των 40 ετών
 4/10 επικαρπωτές άνω των 50 ετών
 3/10 επικαρπωτές άνω των 60 ετών
 2/10 επικαρπωτές άνω των 70 ετών
 1/10 επικαρπωτές άνω των 80 ετών

Για επικαρπίες ορισμένου χρόνου λαμβάνεται ποσοστό της αξίας πλήρους κυριότητας 1/20 της αξίας αυτής για κάθε έτος διάρκειας. Η αξία αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τα 8/10 της πλήρους κυριότητας. Η αξία της ψιλής κυριότητας υπολογίζεται σε αντίστροφα ποσοστά, δηλαδή αν από την πλήρη κυριότητα αφαιρέσουμε την αξία της επικαρπίας.

6.2.3 Απαλλαγές από τον φόρο δωρεών, γονικών παροχών (Άρθρο 43 Ν.2961/2001)

- A) Απαλλαγή πρώτης κατοικίας. Η αξία κατοικίας εμβαδού μέχρι 200 μ² προσαυξανόμενα κατά 25 μ² για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα ανήλικα τέκνα.
 B) Γεωργικές απαλλαγές (βλέπε άρθρο 26 Ν.2961/2001 ενότητες Β,Γ,Δ,Ε)
 Γ) Διάφορες απαλλαγές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Φτάνοντας στο τέλος αυτής της εργασίας και ύστερα από ενδελεχή μελέτη των αλλαγών της φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων βάση του τελευταίου νόμου 4110/2013 που ψηφίστηκε τον Ιανουάριο του 2013 στη Βουλή κρίνεται σκόπιμο παρακάτω να επισημανθούν οι ουσιαστικότερες αλλαγές που θα επιφέρει η νέα φορολογική νομοθετική ρύθμιση.

1. Οι συντελεστές φορολόγησης μισθωτών μειώνονται σε 3 αντί των 8 σήμερα, με τον ανώτατο συντελεστή φορολόγησης να διαμορφώνεται στο 42% για τα εισοδήματα από 42.000 ευρώ και άνω. Οι υπόλοιποι συντελεστές είναι 22% για τα εισοδήματα έως 25.000 ευρώ και 32% για τα εισοδήματα 25.001 έως 42.000 ευρώ.
2. Τα εισοδήματα από ενοίκια φορολογούνται πλέον αυτοτελώς, με συντελεστή πολύ μικρότερο (10% έως 12.000 ευρώ και 33% στο υπερβάλλον), διαμορφώνοντας σημαντικό όφελος για όσους συμπλήρωναν το εισόδημά τους από μισθωτή εργασία με ενοίκια, αφού με το σημερινό καθεστώς τα έσοδα αυτά φορολογούνταν με συντελεστή 40%
3. Εντάσσεται από το 2015 στο φορολογικό σύστημα το αγροτικό εισόδημα, με αποτέλεσμα τον περιορισμό του «μαύρου» εισοδήματος των μεσαζόντων. Η εξέλιξη αυτή θα αποφέρει έσοδα στα ταμεία του κράτους και θα συμβάλει στην αύξηση του αγροτικού εισοδήματος και στη μείωση της τιμής των προϊόντων από το χωράφι στο ράφι!
4. Αύξηση της φορολόγησης των τόκων των καταθέσεων (από 10% σε 15%).
5. Ο συντελεστής φορολόγησης των επιχειρήσεων μειώνεται από το 40% στο 32,8%
6. Το δηλωθέν εισόδημα από ατομική γεωργική επιχείρηση υποβάλλεται σε φόρο με συντελεστή 13%. Ειδικά για το οικονομικό έτος 2014 (χρήση 2013) για το δηλωθέν εισόδημα από ατομική γεωργική επιχείρηση εφαρμόζεται αυτοτελώς η κλίμακα μισθωτών- συνταξιούχων

Γενικά στοιχεία για την κατάσταση των φορολογούμενων:

1. Η νέα φορολογική κλίμακα φαίνεται να ελαφρύνει μισθωτούς και συνταξιούχους κατά 100 εκατ. ευρώ
2. Ελαφρύνεται το 90% των φορολογουμένων που έχουν εισοδήματα κάτω των 25.000 ευρώ.
3. Από το σύνολο των οικογενειών με ένα παιδί, επιβάρυνση από τις νέες ρυθμίσεις θα προκύπτει για όσους έχουν οικογενειακό εισόδημα 23.000 ευρώ και άνω, επιβάρυνση που αφορά μόνο το 8,95% των οικογενειών με ένα παιδί.
4. Για οικογένειες με δύο παιδιά η επιβάρυνση αρχίζει από τα 22.000 ευρώ και αφορά μόνο το 9,99% των οικογενειών
5. Στα τρία παιδιά η επιβάρυνση ξεκινά από τα 21.000 ευρώ και αφορά το 10,26% των οικογενειών με τρία παιδιά.
6. Η επιστροφή φόρου αντιστοιχεί σε αφορολόγητο 9.000 ευρώ, αντί 5.000 ευρώ που ίσχυε το 2012, για εισοδήματα κάτω των 21.000 ευρώ.
7. Για κατάθεση 10.000 ευρώ με μέσο επιτόκιο 3%, ο τόκος διαμορφώνεται στα 300 ευρώ το έτος και ο φόρος από την φορολόγησή του στα 45 ευρώ το χρόνο από 30 ευρώ σήμερα.

Επιπλέον στο παρακάτω πλαίσιο απεικονίζονται εν συντομία τα αποτελέσματα του νέου νομικού πλαισίου.

Κερδίζουν	Χάνουν
1. Εισοδήματα μέχρι 25.000 ευρώ χωρίς παιδιά	1. Οι καταθέτες
2. Εισοδήματα κάτω των 21.000 ευρώ, με ή χωρίς παιδιά	2. Όλοι όσοι έχουν εισοδήματα άνω των 22.000 ευρώ, με ή χωρίς παιδιά.
3. Οικογένειες με 1 έως 2 παιδιά μέχρι 22.000 ευρώ	3. Όσοι έχουν μεγάλα εισοδήματα από ενοίκια ή μοναδικό έσοδο τα μισθώματα ακινήτων.
4. Οικογένειες με 3 παιδιά και εισόδημα κάτω των 21.000 ευρώ	4. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες
5. Όσοι έχουν μικρά εισοδήματα από ενοίκια ή έχουν και άλλα εισοδήματα πχ από μισθωτή εργασία.	5. Οι αγρότες μεσαία και μεγαλύτερα εισοδήματα
6. Πολύτεχνες οικογένειες (3 παιδιά και άνω)	
7. Οι επιχειρήσεις	
8. Οι τράπεζες	

Παρατηρούμε λοιπόν πως τα εισοδήματα χωρίζονται πλέον σε κατηγορίες, και φορολογούνται αναλόγως για κάθε κατηγορία χωριστά. Αυτό δημιουργήθηκε κυρίως για τη καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Το φορολογικό σύστημα έγινε πλέον αρκετά απλούστερο αλλά παράλληλα σαφώς πιο σκληρό. Στο τελευταίο κύρια αίτια αποτελούν η ραγδαία αύξηση των φορολογικών συντελεστών και η παράλληλη κατάργηση των φοροαπαλλαγών που ίσχυαν έως σήμερα. Στοιχεία που πλήττουν περισσότερο τη μεσαία οικονομική τάξη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αυτοέλεγχος εμπορικών επιχειρήσεων- Προϋποθέσεις- Διαδικασίες Αυτοέλεγχος – Προϋποθέσεις υπαγωγής

Οι φορολογικοί έλεγχοι αποτελούν μέρος της φορολογικής διαδικασίας, η οποία χαρακτηρίζεται από την έλλειψη ενιαίων διαδικαστικών ρυθμίσεων για το σύνολο των φορολογιών. Οι φορολογικοί έλεγχοι διενεργούνται με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσον είναι ακριβείς και ειλικρινείς οι υποβληθείσες φορολογικές δηλώσεις και αν τηρούνται οι διατάξεις των επιμέρους φορολογιών, δίνεται δε ιδιαίτερη προσοχή, για ευνόητους λόγους, στην εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992). Απώτερος σκοπός των φορολογικών ελέγχων είναι η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Η διαδικασία των φορολογικών ελέγχων περατώνεται με τη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου, η οποία κοινοποιείται στο φορολογούμενο μαζί με την καταλογιστική πράξη. Μεταγενέστερο στάδιο αποτελεί η διοικητική επίλυση της φορολογικής διαφοράς και, σε περίπτωση αποτυχίας της, η διαφορά άγεται προς επίλυση ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, κατόπιν άσκησης προσφυγής. Στη συνέχεια, όταν οριστικοποιηθεί η φορολογική εγγραφή, με έναν από τους νόμιμους τρόπους, ακολουθεί η ταμειακή βεβαίωση του φόρου και, τέλος, η καταβολή του. Η σημασία του φορολογικού ελέγχου, είναι σημαντική επειδή από την αποτελεσματικότητα του εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό ο ακριβής προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος και η δικαιότερη κατανομή του φορολογικού βάρους. Λέγοντας φορολογικό έλεγχο εννοούμε το σύνολο των ελεγκτικών διαδικασιών και επαληθεύσεων που εκτελούνται από τα κατάλληλα όργανα (ελεγκτές) και εφαρμόζονται στα τηρούμενα λογιστικά βιβλία στα στοιχεία των επιχειρήσεων με σκοπό.

1. Τη διαπίστωση της ορθής εφαρμογής των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας .
2. Τη διαπίστωση της υποβολής των προβλεπόμενων δηλώσεων και εξακρίβωσης του περιεχομένου αυτών, σε σχέση πάντα με τη συναλλακτική δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα όπως αυτά προκύπτουν από τα προβλεπόμενα και τηρούμενα λογιστικά βιβλία και στοιχεία σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΣ και τις αρχές της λογιστικής (Ε.Γ.Λ.Σ.).
3. Τον προσδιορισμό των φορολογικών υποχρεώσεων και των οικονομικών αποτελεσμάτων

Διαδικασίες Αυτοελέγχου

Αυτοέλεγχος είναι η δυνατότητα που έχουν οι μικρές κυρίως επιχειρήσεις (εμπορικές με τζίρο έως 300.000,00 €, αμιγώς παροχής υπηρεσιών με τζίρο έως 150.000,00€, μικτές επιχ/σεις-πώλησης εμπορευμάτων και παροχής υπηρεσιών-, με τζίρο έως 300.000,00€ και τον τζίρο της παροχής να μην ξεπερνάει τα 150.000,00€) και ελεύθεροι επαγγελματίες με τζίρο έως 150.000,00€, να αποφύγουν τον φορολογικό έλεγχο, άλλοτε πληρώνοντας κάποιο φόρο, και άλλοτε όχι, και να θεωρηθούν ως ελεγμένες, εκτός των περιπτώσεων που η επιχ/ση συμπεριληφθεί τυχαία σε δείγμα ελέγχου. Όποιες επιχειρήσεις επιθυμούν, μπορούν να ενταχθούν στην διαδικασία του αυτοελέγχου. Αρκεί να τονιστεί πως δεν είναι υποχρεωτική αυτή η ένταξη.

Στην διαδικασία του αυτοελέγχου εντάσσονται :

1. Οι επιχειρήσεις πώλησης εμπορευμάτων με τζίρο μέχρι 300.000
2. Οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών με τζίρο μέχρι 150.000
3. Οι μικτές επιχειρήσεις με τζίρο μέχρι 300.000 εφόσον η παροχή υπηρεσιών δεν ξεπερνά τις 150.000
4. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες με τζίρο μέχρι 150.000 Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που έχουν και άλλη παροχή υπηρεσιών με τζίρο συνολικά μέχρι 150.000
5. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που έχουν και εμπορική δραστηριότητα πώλησης αγαθών ,αν

έχουν τζίρο μέχρι 300.000 και εφόσον η παροχή υπηρεσίας είναι μέχρι 150.000

6. Οι επαγγελματίες που νόμιμα δεν τήρησαν βιβλία ανεξάρτητα από τον τζίρο κατά την χρήση. Όλες οι κατηγορίες βιβλίων μπορούν να υπαχθούν στην διαδικασία του αυτοελέγχου ανεξάρτητα από την νομική τους μορφή (ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ, ΕΠΕ, ΑΤΟΜΙΚΗ) και εφόσον πληρούν τα όρια του τζίρου, έχουν υποβάλει εμπρόθεσμα δηλώσεις αυτοελέγχου φορολογίας εισοδήματος, ΦΠΑ, και λοιπών φορολογιών και υποβάλλουν το ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου ΦΠΑ εμπρόθεσμα, είτε είναι πιστωτικό, μηδενικό, ή χρεωστικό.

Ποιοι εξαιρούνται από τον αυτοέλεγχο

1. Όσοι δεν τήρησαν βιβλία αν και έπρεπε, ή τήρησαν βιβλία κατώτερης κατηγορίας, όσοι έχουν παραβάσεις ΚΒΣ, (ανεπάρκεια ή ανακρίβεια και μη επίδειξη βιβλίων και στοιχείων)
2. Κατάθεση εκπρόθεσμης δήλωσης ή εκκαθαριστικής,
3. Ανακριβείς δηλώσεις ή με επιφύλαξη,
4. Επιχειρήσεις που ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών,
5. Επιχ/σεις που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς φορολογίας πλοίων, για την δραστηριότητα της εκμετάλλευσης του πλοίου,
6. Δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους στις οποίες υπάρχει ανέγερση ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχ/σης ή του ελεύθερου επαγγελματία και δεν υπάρχουν ακαθάριστα έσοδα.
7. Δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους κατά τις οποίες οι απαλλασσόμενες πράξεις (π.χ. από εξαγωγές) με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών, (αγορών εξόδων) ΦΠΑ, ανέρχονται τουλάχιστον στο 60% των συνολικών ακαθάριστων εσόδων,
8. Επιχ/σεις που υπάγονται σε ειδικό καθεστώς φορολογίας (φορολογία με βάση τα εξωλογιστικά κέρδη). Μπορούν να υπαχθούν εφόσον προσδιορίσουν τα κέρδη του λογιστικά.
9. Όταν υπάρχει ανέγερση ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή του ελεύθερου επαγγελματία και δεν υπάρχουν ακαθάριστα έσοδα.

Υπολογισμός καθαρών κερδών

Ο τρόπος υπολογισμού των εξωλογιστικών καθαρών κερδών του αυτοελέγχου άλλαξε και βασίζεται στο σύνολο των εξόδων και των δαπανών περιλαμβανομένων και των αποσβέσεων που υπολογίστηκαν ή που αναλογούν κανονικά (ακόμα και αν δεν υπολογίστηκαν αποσβέσεις παγίων). Επίσης συμπληρώνεται ειδικό σημείωμα αυτοελέγχου φπα και για την παροχή υπηρεσιών και όχι μόνο για την εμπορία.

Υπολογισμός: Για τον αυτοέλεγχο έχουμε διπλό τρόπο υπολογισμού, τον λογιστικό και τον εξωλογιστικό.

1) **Λογιστικός:** Ακαθάριστα έσοδα – έξοδα = Καθαρά κέρδη.

2) **Εξωλογιστικός:** Με βάση τα παρακάτω βήματα:

1^ο **Βήμα :** Υπολογισμός Ακαθάριστων Εσόδων

▪ **Ακαθάριστα Έσοδα** =(κόστος πωληθέντων+ έξοδα +δαπάνες) *Συντελεστή αναγωγής

▪ **Κόστος Πωληθέντων** = Απογραφή έναρξης (1/1/XX)+Αγορές εμπορευμάτων χρήσης - Απογραφή λήξης (31/12/XX)

▪ **Συντελεστής Αναγωγής** = $100 / (100 - \text{ΜΣΚΚ})$

(Τον Μέσο Συντελεστή Καθαρού Κέρδους, τον βρίσκουμε από τους πίνακες του Υπουργείου Οικονομικών και είναι διαφορετικός για κάθε επαγγελματία.)

▪ **Αποσβέσεις:** Λαμβάνονται υπ' όψιν όλες οι αποσβέσεις που αναλογούν στη διαχειριστικής περιόδου, ακόμα και αν η επιχ/ση δεν έχει κάνει αποσβέσεις ή τις έχει κάνει με λανθασμένο τρόπο. Για τα πάγια που έχουν ήδη αποσβεστεί δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

▪ **Έξοδα και δαπάνες:** Ως έξοδα και δαπάνες υπολογίζονται όλα όσα έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία μας ανεξάρτητα αν αναγνωρίζονται για έκπτωση ή όχι από τα ακαθάριστα έσοδα.

2^ο Βήμα: Καθαρά κέρδη = Μεγαλύτερα Ακαθάριστα Έσοδα * ΜΣΚΚ

Συγκρίνουμε τα ακαθάριστα έσοδα που βρήκαμε παραπάνω, με τα ακαθάριστα έσοδα, των βιβλίων μας. Παίρνουμε το μεγαλύτερο αποτέλεσμα, το πολλαπλασιάζουμε με το ΜΣΚΚ και το ποσό που προκύπτει είναι τα καθαρά κέρδη.

3^ο Βήμα : Συγκρίνουμε τα καθαρά κέρδη με βάση τα βιβλία και τα καθαρά κέρδη με βάση τον εξωλογιστικό προσδιορισμό. Τα μεγαλύτερα είναι αυτά που θα θεωρήσουμε για καθαρά κέρδη για να φορολογηθεί η επιχείρηση.

Βιβλιογραφία

Έντυπη μορφή

- 1) Δ. Σταματόπουλος – Α. Καραβοκύρης, Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, Αθήνα 2010.
- 2) Γ. Καβαλάκης (PROSVASIS A.E.B.E), Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, Α' τόμος.
- 3) Φορολογία Κεφαλαίου, Αγαπητού Κράτση, 2008
- 4) Σ. Καστρινός, Φορολογική λογιστική ΙΙ, ΤΕΙ Κρήτης, 2008
- 5) Σ. Βούλγαρης, Φορολογική μεταρρύθμιση, σεμινάριο 2010
- 6) Περιοδικό λογιστική prosvasis, (ΦΕΚ 58/Α'/23.4.2010)
- 7) Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, Τσιατούρας Φώτης
- 8) Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων & Εμπορικών Επιχειρήσεων (Βάση του Ν.3842/2010), Σημειώσεις κ. Τριάρχη Δημήτριου

Ηλεκτρονική μορφή

- 1) <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/6246>
- 2) <http://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/11649> (Τέλος Επιτηδεύματος)
- 3) <http://epixeirisi.gr/%CE%92%CE%97%CE%9C%CE%91-%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%A3%CE%A4%CE%A9%CE%9D/9780/%CE%A3%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%BB%CE%B7%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%BF%CF%82-%CE%B1%CE%BA%CE%B9%CE%BD%CE%AE%CF%84%CF%89%CE%BD>
(Συμπληρωματικός φόρος ακινήτων)
- 4) http://www.et.gr/images/stories/eidika_themata/N4110_2013.pdf
- 5) <http://www.dikaiologitika.gr/taxisnet-%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%B7-%CE%B4%CE%B7%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7/%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%B9%CE%BE%CE%B5%CE%B9%CF%83-2012-%CF%80%CE%BF%CF%83%CE%B5%CF%83-%CE%B8%CE%B1-%CE%B4%CE%B7%CE%BB%CF%89%CF%83%CF%89-%CF%80%CE%BF%CE%B9%CE%B5%CF%83-%CE%B8%CE%B1-%CE%B4%CE%B7%CE%BB%CF%89%CF%83%CF%89.html>
- 6) <http://www.ontax.gr/content/latestnews/99-2012-03-09-08-39-50>
- 7) <http://www.knnconsulting.com/eidisiografia/%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%B5%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B1-%CE%BF-%CE%BD%CE%B5%CE%BF%CF%83-%CE%B1%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CE%B3%CF%87%CE%BF%CF%83-2011-%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%B1%CF%81%CF%89%CE%BD/>